

Tiszántúli Hírlap

DEBRECENI
SZERKESZTŐSÉG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József kir. herceg-utca 1. szám

Felelős szerkesztő:
REITZ JÁNOS

Előfizetési ára egy hóra 35000 korona
Egyes szám ára 2000 korona

Kunyhóirradalom

(R. J.) Valamikor a palotákban csinálták a forradalmakat a hadsereg elégedetlen tisztjei és az arisztokráciának békételenjei. — Parfümillatos budoároknak, selyem tapétás szalonokban szótték-fonták a revolúciók szálait és bizony csak a históriát kell átlapozni — nem is egyszer koronás fők bukása és halála volt az ilyen palotaforradalmak utolsó felvonása.

Ma már nagyot fordult a világ. Az arisztokráciának legértékesebb tagjai hazájuk és nemzetük sorsát a nyílt fórumon iparkodnak eldönteni és ami, minden objektíven gondolkodó embernek csak a legnagyobb tiszteletét és elismerését válthatja ki, haladó irányban. A reakciós, fekete grófok portréja már a multak galériájába került és arisztokraták, akiket családi hagyományaik, nevelésük egyenest a konzervatív irány táborába terelne, ott harcolnak a népjogok kiterjesztése mellett az első sorban. A palota, a modern, fejlődő és haladó élet előtt kinyitotta vaspántos, nehéz tölgyfa kapuit és a selyemtapétás szalonokban és az intim, parfümillatos budoároknak nem pucosokról és zenülésekről eszegegnék a finom, elegánsan karsusú és kétség nélkül, gondtalan és boldog halandók, hanem egészen másról...

És a kunyhók, a nádfödeles házikók lakói? Az ember ugyebár azt hinné, hogy ők, a nép gyermekei, kevesellik a fejlődés tempóját, nagyobb jogkiterjesztést, az emberi szabadságjogok szélesebbkörű kodifikálását követelik, ezt várná tőlük minden ember, ha már a sors és az idők érthetetlen szélsége olyan helyre lendítette őket, ahol szavukat hallani lehet és akaratuknak érvényt szerezhetnek.

A kunyhók és nádfödeles házak egykori lakói azonban — nézd, az időknek milyen csodálatos paradoxonja ez — konzervatívabbok akár az Apponyiaknál, akár az Andrássyknál és a Zichyeknél, sőt konzervatívabbak magánál a kormányonál is. A Kuna P. Andrássyok, a Csontos Imrék és Szijszi Bálintok, a Szomjas Gusztávok és Gräffl Jenők segítségével sokalják a haladás irányát. Erkölcsi kalodát állítanak fel társaik számára, akik nincsenek abban a kedvező helyzetben, mint ők és azt követelik, hogy az a zsellér a földműves-napszamos vagy urasági eseléd, testvérük, a képviselőválasztás idejében álljon oda az urnák elé és mondja meg nyíltan, hogy nekem bizony nem jétszám a gazdám, az uraságom, a főbíráim vagy alis páncél jelöltje, én bizony nem szavalok. És keresztül vitték ezt az erkölestelen bilines paragrafust ők akiknek őseit nyolevan évvel ezelőtt a Kossuth Lajosok és a ma-

gyar arisztokrácia emelték fel a deresről és vették le kezükről a bilineset, keresztül hajszolták pucosul azók, akiknek annak az osztálynak érdekeit kellene védeni, amelyből származtak.

A kunyhók és a nádfödeles házak egykori lakói úgy tartják, hogy a népnek, amelyből ők — esodával határos ez — kiemelkedtek, mentől több megszorítás kell, minél kevesebb szabadság és önrendelkezés. A nép éretlen rá, hogy maga döntse el, ki legyen méltó arra, hogy az ország házába kerüljön. Feléje kell helyezni az erkölcsi nyomást, ám lássuk lesz-e bátor sága azt az urnák előtt nyíltan

megmondani, nekem pedig nem teszszik egyik jelölt sem.

A kunyhók és nádfödeles házikók egykori lakói úgy tartják, hogy Magyarország belügyminisztere, az Andrássyok és Apponyiak és Zichyek veszedelmes, felforgató irányt szabnak meg, amikor azt mondják, ám jó, ha nyílt a szavazás és a szavazónak egyik jelölt se tetszik, hát maradjon otthon.

A kunyhók és nádfödeles házikók lakói Szijszi Bálintokat, Kuna P. Andrássyokat és Csontos Imrékot, kiváló államhöléseket termelnek a nagy emberekben olyan szegény kor számára, nagy embereket, akik előrelátanak, és akik nagy áldozat-

tok, még testvéreik megalázása, macerálása árán is, az örökéletű nemzet magasabb szempontjain örködnék, amikor törvényt hoznak, hogy hagyja ott a kiscgazda a szántást, a vetést, a napszamos a napszámát és vegyen részt az alkotmányos céccóban, ha semmiféle porcikája nem is kívánja.

Forradalmat csinált a kunyhó és a Szomjas Gusztávok és Gräffl Jenők asszisztáltak hozzá. Államférfiúi hőlességből, rokonszenvből, vagy valami atavisztikus együttérzésből, nem tudjuk eldönteni.

A korszellem maga is tétován áll és nem tud rá feleletet adni.

A jövő héten nyári szünetre megy a Ház

Ma véget ért a választójogi vita — Valószínűleg még a mai ülés folyamán megkezdik a tisztviselők fizetésemeléséről szóló törvényjavaslat tárgyalását

Farkas Tibor nyugdíjaztatni akarja azokat a tisztviselőket, akiket képviselővé választanak meg

Rakovszky belügyminiszter felszólása a választójogi vitában

Budapest, július 4. A nemzetgyűlés mai ülésének megnyitása előtt a parlament folyosóján alig mutatkozik élet. A választójogi törvényjavaslat vitája a jelek szerint úgy látszik a mai napon befejeződik és vele együtt véget érnek a 8 óras ülésnapok is. A választójogi javaslat tárgyalása után tehát előreláthatólag még a mai ülés folyamán haladéktalanul megkezdik a Ház a beruházások, a tisztviselői fizetésemeléséről és az adócsökkentésekről szóló törvényjavaslat tárgyalását, utána pedig még két kisebb kereskedelmi javaslat kerül a Ház elé. Ilyenformán a nemzetgyűlés legközelebb a jövő hét közepe táján megkezdik nyári szünetét.

Budapest, július 4. A nemzetgyűlés mai ülését feltizenegy után nyitotta meg Szeitovszky Béla elnök.

Folytatódólagosan tárgyalják a választójogi javaslatot, még pedig annak 183. szakaszát, amely a köztisztviselők képviselővé választásáról intézkedik.

Farkas Tibor javaslatot terjeszt elő, mely szerint a köztisztviselők megválasztásuk esetén nyugdíjaztatandók, illetőleg végelbánásban részesítendők.

Karafiáth Jenő Farkas Tiborral ellentétben a legmelegebben üdvözlö a javaslat ezen intézkedéseit. Feltétlenül jönnek az országra nézve hasznosnak tartja azt, hogy a nemzetgyűlésbe olyan egyének kerüljenek, akik hosszú közszolgálati idejük alatt igen értékes tapasztalatokat szereztek. A képviselővé vá-

lasztott tisztviselőnek pozícióját mindenestre biztosítani kell. Javasolja, hogy véglegesen nyugalomba kell helyezni azt a közalkalmazottat, aki nyugdíjaztatását képviselői megbízásának tartama alatt vagy után kéri.

Tamássy József helyesli Karafiáth javaslatát. Indítványt terjeszt elő, hogy az országgyűlési képviselővé megválasztott közalkalmazottnak képviselővé tartama alatt, akkora összegű fizetés és lakbér járjon, mint amennyi őt az ezen illetmény esedékességének időpontjában nyugdíj és lakbér címen megilleti. A közalkalmazottak képviselőségének megszűnése után őket korábbi állásukba vissza kell helyezni, de ha ez nem volna lehetséges, akkor rangjuknak és képesítésüknek megfelelő álláshoz kell őket juttatni. Az állásába visszahelyezett tisztviselő rangsorozása visszamenő hatállyal bír. Kéri indítványának elfogadását.

Hegymegi Kiss Pál Farkas Tibor javaslatát fogadja el.

Rupert Rezső szerint a köztisztviselők nagy kasztját ez nem érdekli.

Urbanics Kálmán: Talán az ügyvédek érdeklí?

Rupert: Az ügyvédek nem tartja el az állam.

Urbanics: Az ügyvédi iroda nem romlik a képviselőség tartama alatt.

Rupert: Csak a kormánypárti ügyvédek gazdagodnak.

Kovács Nagy Sándor: Mondja meg kik azok?

Rupert: A tisztviselők függetlenységét biztosítani kell.

Urbanics: Az ügyvédi állás a legösszeférhetlenebb állás.

Rupert: Lehetetlenség, hogy a tisztviselők két fizetést kapjanak. Zsitvay Tibor: Nem fizetést kapnak, csak nyugdíjat, ez megilleti őket.

Urbanics: Hagyja abba maga is az ügyvédi irodát.

Rupert: Farkas Tibor indítványát fogadja el.

Majd, Rakovszky belügyminiszter szólal fel: Felfogása szerint az volna az ideális, ha a képviselővé választott tisztviselők tisztviselői múltjukkal szakítanának, a jelenlegi gazdasági helyzet mellett azonban ennek a kérdésnek megoldása igen nehéz. Igaza van Rupert Rezsőnek abban, hogy a nem köztisztviselő képviselők nem az államtól kapják a fizetésüket, de figyelembe kell venni azt, hogy ezeknek nem kell lemondani régi keresetükről. Kéri Tamássy József és Karafiáth Jenő indítványainak elfogadását.

A nemzetgyűlés ilyen értelemben határoz.

A 188 szakaszánál, amely kimondja, hogy a nemzetgyűlés jóváhagyja a kormánynak mindazon rendeleteit, amelyek alapján a nemzetgyűlés összeült, Rupert kijelenti, hogy az ellenzék nem fogadja el a szakaszt, — mert törvénytelennek tartják a mostani nemzetgyűlés megalakulását.

Rakovszky belügyminiszter: A kormány 1922-ben kényszerhelyzetben lévén, rendelettel szabályozta a választásokat és most kötelességének tesz eleget, amikor a rendeletet a parlamenttel is jóváhagyatja.

A Ház a szakaszt eredeti szövegében, amíg a 189. szakaszt vita nélkül fogadja el.

A 190. szakasznál, amely a törvényjavaslat életbeléptetéséről, a nemzetgyűlésnek országgyűléssé való átalakításáról szól Puky Endre előadó pótlást javasol, amely kimondja, hogy a javaslat 7-10. szakaszaiban elfogadott azt a mondatot, hogy a rágalmas és izgatás bizonyos esetei a választójogból való kizárást vonják maguk után olyképpen módosítják, hogy kizáró okként a két deliktum csak akkor alkalmaztassék, ha azokat a jelen törvény életbeléptetése után követnék el. Javasolja azonkívül, hogy töröljék e szakaszból az esküre vonatkozó részt, minthogy az esküt elvetették.

A Ház a szakaszt az előadó módosításával fogadja el.

Rakovszky Iván belügyminiszter tegnap nem tartózkodott a teremben, amikor a 180-ik szakasról, vagyis az esküszakasz helyébe fordított összeférhetlenségi szakasról volt szó, azért most válaszol az akkor felhozott ellenzéki érvekre. Szükségesnek tartja, hogy az összeférhetlenségi szakasz alkalmaztassék, bár nem hiszi, hogy szükséges lenne a jövőben a forradalom elleni védekezésre képviselőkkel szemben kifogásolták, hogy az összeférhetlenségi szakasz lehetlenné teszi a képviselők számára azt, hogy a pártfegyelemnek engedelmesséjenek. Ez az aggodalom nem áll fenn. Felhozták, hogy az összeférhetlenségi szakasz lehetlenné teszi esetleges káros nemzetközi egyezmények ellen a küzdelmet. Ez a kifogás sem állhat, mert ilyen megállapodásokkal szemben alkotmányunk szerint a meggyőzés fegyvereivel is lehet küzdeni.

Eszterygályos János: De ha a választók adnak utasítást a képviselőnek, az is parlamentin kívül álló oldalról jön.

Rakovszky Iván: Ilyen utasítást

Lédererné gyilkolta meg Kodelkát?

Léderer a fogházban azt mondta a szomszéd cella lakójának, hogy a felesége lőtte le Kodelkát és ő csak később vállalta magára a gyilkosságot

Budapest, július 4. A Lédererné-féle gyilkossági ügy mai tárgyalásán az első tanu Demján Árpád volt, aki jelenleg kémkedéssel vádolva a Margit Kó uti katonai főház foglya. Demján kérésére az elnök, kezéről levéteti a bilincseket. Demján kijelenti, hogy Léderer Gusztávot személyesen nem is, de mivel a szomszédos zárkában volt elzárva, a kályha ellenzőn keresztül naponta beszélgettek egymással. Megkérdezték, hogy mivel van vádolva, mire Léderer elmondta neki a bíncselekmény lefolyását. Először ugyan azt mondta, hogy nem ő lőtte le Kodelkát, hanem a felesége, de aztán megvitatta a dolgot és rájött arra, hogy a bíróság nehezen fogja ezt elhinni. Erre Léderer azt mondta, hogy vállalni fogja a gyilkosságot. Elmondta még Léderernek, hogy ő szundikált, amikor lövést hallott, mire berohant a szobába. Ott látta feleségét, aki rémülten a nyakára borult és azt mondta hogy:

— Megérdemelte az a gazember! Elmondta a tanúnak Léderer azt is, hogy felesége már előbb ópiummal akarta megmérgezni Kodelkát. Az elnök kérdésére a tanu elmondja, hogy Léderer a dolgot mindig úgy adta elő, hogy nem pénzről volt szó, hanem szerelemlétekből gyilkolta meg Kodelkát.

Az elnök további kérdéseire elmondja a tanu, hogy Léderer beszégetéseik során később vállalta a gyilkosságot, eleinte folyton azt bangoztatta, hogy a felesége kö-

nem fogadhat el képviselő, mert ez ellenkezik a tiszta parlamentárizmus elvével.

Nagy Vince: kijelenti, hogy a kormány miután Apponyi érvei után elajátta az esküszakaszt, Apponyi távollétében pucesszerűen becsépszte helyette az összeférhetlenségi szakaszt.

Ő már Apponyi beszéde után bejelentette, hogy az esküszakasz helyett bizonyos összeférhetlenségi szakaszt kíván beilleszteni. Nagy Vince beállításai tehát tévesek.

A belügyminiszter beszéde után, amikor az elnök bejelenti, hogy a nemzetgyűlés befejezte a választójogi javaslat részletes tárgyalását a jobboldal lelkesen ünnepli a belügyminisztert, míg a szélső baloldal az általános titkos választójog mellett demonstrál.

A zaj elültével Szilágyi Lajos a házszabályokhoz kér szót. Hivatkozik arra, hogy a házszabályok szerint ha valamely javaslat részletes tárgyalása során ellenmondás merülne fel, az elnök köteles a bizottságot összehívni az ellenmondás kiűzésére. Szijj Bálint indítványának elfogadásával ellentmondás merült fel, kéri az elnököt, hogy a házszabályok alapján hívja össze a választójogi bizottságot és reparálja az ellentmondást.

Szeitovszky Béla elnök bejelenti, hogy nem ebből az okból, hanem más ok miatt már intézkedett a választójogi bizottság összehívásáról.

Bud János pénzügyminiszter benyújtja a városok köleséről szóló törvényjavaslatot.

Valkó kereskedelemügyi miniszter pedig a Spanyolországgal kötött kereskedelmi egyezményről szóló javaslatot.

Elnök ezután az ülést felfüggeszti. Szünet alatt a kormánypart több képviselője lelkesen üdvözlik a belügyminisztert a választójogi javaslat letárgyalása alkalmából.

vette el, de azt mintho rablógyilkosság történt volna, nem akarta vállalni, sőt előtte is védekezett. Léderer azt is közölte vele, hogy a gyilkosság után Örmagokkal is végezni akartak. Léderer elbeszélése szerint a gyilkosság után Kodelkát egy vízzel felt teknőbe fektették és ott végezték el feldarabolását.

A tolmács az elnök intézkedésére lefordítja a tanu vallomását, ami e Lédererné csak az ellen tesz kifogást, hogy nekik csak egy egész kis teknőjük van használatban, amiről a vizsgálat során kiderült, hogy azt is régóta nem használták.

A bíróság a védő ellenzése dacára elrendeli a tanu megesketését, ami megtörténik. Azután úra megbilincselik Demjánt és elvezetik.

Ezután a bíróság megkezdi a védelem tanúinak kihallgatását.

Ecker Ferencné varrónő elmondja, hogy Lédererek jó anyagi viszonyok között éltek.

Elnök: Tud-e arról, hogy Léderereknek a fizetésén kívül más jövedelmük volt?

Tanu: Arról nem tudok, de Lédererné gyakran említette nekem, hogy nagy magán vagyona van. Tirolban földbirtoka. Tudommal Lédererek lakásukon állandóan nagy pénzüsszegeket tartottak.

Elnök: Látta Kodelkát Léderereknél?

Tanu: Igen gyakran láttam. Láttam, amikor csomagokat vitt Lédererekhez.

Léderer védő: Igaz-e, hogy Léderer féltékeny volt feleségére?

Tanu: Igen. Léderer gyakran féltékenykedett.

Lédererné: Hallotta-e, hogy én féj től el akarom válni?

Tanu: Nem hallottam.

Karikás Mihályné a következő tanu. Elmondja, hogy 1920 óta gyakran látta Lédererek társaságában Kodelkát. Léderernét jómódu asszonynak ismerle meg. Gyakran említette előttem, hogy Tirolban lévő földbirtokából nagyobb összegeket kap.

Megszűnt az egyházak postadíjátalánya

Az egyházak is helyegben róják le a postadíjat

Budapest, július 4. A vallás- és közoktatásügyi miniszter által egyházi hatóságokkal közösen megalkotott egyházi kereskedelmi miniszterrendelet alapján életbeléptetett postadíj átalányozási rendszert ez év június 1-től kezdődően megszüntették.

Ennélfogva július 1-től kezdődően mindazon egyházi hivatalok és

Ezután Vivát Mária himzönő, majd Szankás Paula kalaposnő lényegtelen vallomása után Kronstein Farkasné elmondja, hogy Lédererek butort rendeltek nála, de csak nehezen részletekben törlesztették.

Komta Lázárné szerint Lédererné többször említette, hogy Stájerországban vagyona és kastélya van. Ugy fejezte ki magát, hogy közel áll a királyhoz. (Élénk derűség.)

Az ügyvéd megütközve kéri: A királyhoz?

Tanu: Igen, az apja.

Posgai Endre vendéglős elmondja, hogy karácsony előtt Kodelka pénzt kért tőle. Ő körülbelül 24 millió koronát adott neki, egy tíz éhez, Kodelka kezén levő karcólásról az a benyomása, hogy az nem származhatott törött poháritól, mert a vágás nyenes volt.

Lédererné felugrik és tiltakozik az ellen, hogy Kodelka szeszest italt hozott hozzájuk. Kodelka máshoz is járt mulatni.

Tanút vallomására megesketik.

Ezután két kisebb jelentőségű tanú kihallgatás következik, majd az elnök kijelenti, hogy a tanúkihallgatások véget értek s ezzel szünetet rendel el.

intézetek, amelyek annak idején hivatalos postabélyeg használatára illetve legutóbb a díjátalányozás igénybevételére voltak jogosítva, a m. kir. posta szempontjából a magánfelekkel azonos elbánás alá esnek, vagyis a postai szolgáltatások díját rendes forgalmi posabélyeggel kell leróniok.

Ady Endre szülői eladják az érmindszenti birtokot és Magyarországra jönnek

Ady Lőrinc és felesége vagy Budapesten, vagy Debrecenben telepednek meg

Az az érmindszenti ősi, kedves kuria, ahol először látott napvilágot a modern magyar költészet halhatatlan királya, Ady Endre, nemsokára gazdát cserél. A nagy költő édesatyja, Ady Lőrinc áruba bocsátja az ősi fészket, hogy az ő és hű hitvestársa szerető szíve a nagynevű halott fiu közelében doboghasson.

Az eladásról szóló hirdetés a minap egyik nagyváradi újságban jelent meg a következő szöveggel: „Eladó földbirtok. A szilágymegyei Metemten (Érmindszent); eladó 100 magyar holdas kitünő talaju földbirtok, egy katasztrális hold termő szőlővel, gyümölcsösökkel, új tanyaépületekkel. Úgyanott szintén eladó a községben tíz holdas belsőség lakóházzal, gazdasági épületek

kel és holt felszereléssel. Értekezhetni Ady Lőrinc tulajdonossal.”

Eddig szól a hirdetés, amely valamely fájdalommal tölteni el a mi magyar szívünket. Megértjük, hogy az öreg szerető szívek a nagy halott közelébe vágnak és hogy el kellá dmi azt az ősi családi fészket, ahol minden legkisebb tárgy órá, a halott fiura emlékeztet. — Idegen kére kerül a ház, amelynek falán Ady Endre nagyságát hirdeti a három évvel ezelőtt leplezett emléktábla... Megértjük. Csak az fáj, hogy egy nagyon kedves, drága emlékek lesz több idegen kezén...

Ady Lőrincék, amint birtokukat eladták, azonnal Magyarországra jönnek, ahol fiuknál. Ady Lajos tankerületi főgazdátónál helyezkednek el Debrecenben, vagy pedig Budapesten telepednek le, — ahol Ady Endre holtteste pihen...

Most vethető magvak:

A gazdaságban: Köles, Muhar, Tartlórépa, Csibehur, Cukorcirok és Phacelia a méhek részére:

A konyhakertben: Retekjélek, különösen téli retek, Cékia, Saláta, Ugorka téli berakásra, Spenót, sóska:

A virágos kertben: Arvácskák, Nejeleits, Szószorszép, évelő Szegfűk s minden egyéb kúnt teletől évelő virágok,

Kontsek Géza

K. r. t. cégne

Kossuth-uca.

A csolnakázó tónál

olcsón és kellemesen szórakozhat, az állomástól 7 perc, hol tiszta új csolnakok hideg ételek, naponta frissen csapolt sör, cziqányzene Tisztelettel pártfogást kér a Tulajdonos.

A Kadiwetz-féle szadista botrány ellopott aktái

A „Neues Wiener Journal“ rendőrileg megakadályozott
szenzációja — Kedélyes tébolyda Bécsben

(A Tiszántúli Hírlap bécsi szerkesztőségétől.) A hietzingi kerületi büntetőbíróóság igen érdekes ügyet tárgyal minap. — A bécsi lapok egyetlen sort sem közöltek a tárgyalásról, részben egy lapársuknak, az ügyben szereplő „Neues Wiener Journal“-nak kérésére, részben mivel egy tekintélyes nemzetgyűlési képviselő is kompromittálva van benne fia révén.

Schuster Valentin, a steinhofi tébolyda volt ápolója állott a bíróság előtt. A vád az volt ellene, hogy a tébolyda irodájából ellopta a tavalyi szadista-botrány főhősnőjének, Kadiwetz Edit Ida kórtörténetének aktáit. Egyidőben ugyanis Kadiwetzné is a tébolydában volt internálva megfigyelés miatt. Schuster a pikáns aktákat a bécsi „Neues Wiener Jour“-nál akarta értékesíteni.

A most lefolytatott tárgyaláson Schuster előadta, hogy szenvedélyes kokainista és morfinista és azért internálták Steinhofban, hogy ottan leszoktassák szenvedélyéről. Ott töltötte tavaly az őszi hónapokat és mivel nem volt baja, irnokként alkalmazták. Így jutott a Kadiwetz-akták birtokába és értesítette egy Hellmann nevű barátját, hogy az akták értékesítésével szép pénzt lehetne szerezni. Hellmann, aki szintén kokainista, vállalt

között az akták értékesítésére és elvitte a „Neues Wiener Journal“ szerkesztőségébe, ahol átadta a segédszerkesztőnek. — Ugyanaz nap este a rendőrség tudomást szerzett a lopásról, a „Neues Wiener Journal“ szerkesztőségében az ellopott aktákat lefoglalták és a lap ellen eljárást indítottak. Hellmann és Schustert, aki időközben megszökött az elmeorvóintézetből, letartóztatták.

A bíróság a két kokainistát mostan vonta felelőségre. Schuster azzal védekezett, hogy kokain-mámorban lévén, nem tudta, mit cselekszik. Azután előadta, hogy az intézetbe is lehet kokaint kapni az ápolóktól és a látogatók is állandóan esempésnek be kokaint, morfinot és pantopót.

Főként G. nemzetgyűlési képviselő fia élvezte a tébolydában nagy szabadságot és állandóan kijár a városba kokainért. A betegek eszéként az ápolókkal és ápolónőkkel együtt valóságos orgiákat rendeznek.

Ugyanígy vallott Hellmann, a másik vádlott is, mire a bíróság megállapította, hogy ebben az esetben a tébolyda igazgatóságát tereli a felelőség az akták ellopásáért és a tárgyalást a bizonyítás kiegészítésére elnapolta.

Óhajt-e Ön kedves nejével 11.000 koronáért „Ford“ túrakocsin utrakelni? . . .

Ismét fellépett Debrecenben a hólabda-láz — Egy hollandi cég csábító üzletei Magyarországon — A prospektus szerint 11.000 korona kockázattal „Ford“ túraautóhoz lehet jutni

Körülbelül egy esztendővel ezelőtt kezdődött meg az egész országban az úgynevezett hólabda-rendszer, amely alig néhány hét múlva a rendszerből lázba nőtte ki magát. Nemis olyan tulságosan nagyítás, ha azt mondjuk, hogy holdogtalan volt az az ember, akinek legalább is egy vagy két hólapda-cipőütlvénya nem volt. Hiszen 60.000 koronába került egy pár cipő, amit az ületben ugyanakkor 250—300.000 koronáért árultak.

Bizonyos okok folytán azonban a rendőrség, illetőleg a debreceni járásbíróóság betiltotta a hólapda-rendszer folytatását s azóta megszűnt a láz, amely hónapokon keresztül megszállva tartotta a falvakat és városokat. A hólapda-rendszer szünetelt. Nemrégiben azonban — állítólag engedéllyel — ismét megindult a lavina, de most már nem cipőt lehet kapni a hólapdarendszerben, hanem vásznat. Egy vég vásznat 70.000 K-ért, feltéve, ha sikerül eladni a szelvénytulajdonosnak a kikötött újabb szelvényeket.

Ma már nagyon sok embernek van Debrecenben is ilyen vászon utalvány, sőt többen már meg is kapták az egy vég vásznat. Sokkal nagyobb kelendőségek örvend azonban aránylag az autó-hólapda rendszer, amelyben — amint a hollandi cég elmondja prospektusában — mindössze tizenegyezer magyar koronát reszkíroz az ember s ha elége fürge és ügyes, végig tudja vinni a szelvényeket a fehértől, a sárgán, kéken, zölden, pirosan és egyéb 8 féle színben keresztül egészen a barnáig. A prospektus szerint, amint a barna szelvények forgalomba jönnek, a törzsszelvénytulajdonos gyakorolhatja a választás jogát, hogy mit óhajt a sok drága tárgy közül.

Választás bőven van s egyik sem kevésbé csábítóbb a másiknál. Öt

személyes, villanyvilágítással berendezett Ford túra kocsit 75 hollandi forint, mely utóbbi 21 millió koronánál is többet tesz ki; legelső minőségű motoroképpár és 500 hollandi forint; a legkiválóbb gyárból kikérült zongora és 500 hollandi forint és végül kétezer hollandi forint, ami magyar pénzre átszámítva ma 57 millió koronát jelent. — És mindez 11.000 koronáért és egy kis fáradságért kapható.

Debrecenben már igen sok ilyen autó-szelvény van forgalomban s a legelső szelvénytulajdonosnak 131 ezer koronát kell kifizetni a cégnek s kap érte a 4 szelvényt. Ezeket két hét alatt köteles eladni, darabonként 30.000 koronáért s ha mind a négyet sikerült eladnia, megtérül az először kifizetett 131 ezer koronából 120.000, s így a kockázat valóban csak 11.000 korona. Természetesen ekkor még nem kapja meg az autót, mert a 4 új szelvénytulajdonosoknak is fejenként 4—4 szelvényt kell eladniuk, majd ezeknek ismét és így tovább. Ugy, hogy amíg az autó végre megjön, jó néhány száz szelvény forgott meg a közönség kezében, ami jócskán időbe kerül.

Ugy mondják, hogy ez a hólapda

üzlet tényleg engedélyezett s a magyar államkincstár a megnyert tárgyak értékéből, illetőleg a hollandi forintokból 20 százalékot von le illeték címen. A merész szelvénytulajdonosokat azonban ez a körülmény nem nagyon bántja, mert a 11.000 koronájokért még a 20 százalékos levonásával is hatalmas értéket kapnak.

Ezek után tehát a nászutazás a

szerelmi házasságokban sem lesz kizárva. Mert a férj, vagy az új asszonyka 11.000 koronáért autót is rendelkezik. Nem fizeti a drága költségeket a vonaton, vagy a repülőgépen, legfeljebb csak a sofőrnek fizet, aki aztán végig száguldtatja őket az ötszemélyes Ford túrakocsival, amely be van rendezve villanyvilágításra is. — (Bár ez nem föltétlenül szükséges!)

Mikor a sértettet kell nyomozni

Szégyenletében nem mert még panaszt tenni sem

Az elmúlt vasárnap este történt, hogy gyilkos merénylet híre töltötte be a várost. Ugy szólt a hír, hogy az áldozat fiatal nő, míg a merénylő fiatal ember, aki részegen követte el tettét és menekülés közben fogta el a rendőrséget.

Tényleg véresebbek mutatják a tetthelyen, hogy ott csakugyan történt valami. A teljesen részeg fiatalembert, akinél véres bieskát is találtak, előállították és mikor kijózanodott, elmondta, hogy Domokos Jánosnak hívják, 21 éves, gör. kath. vallású cipészsegéd, rendes lakása van a Postakert-u. 7. sz. házban; vasárnap este a Halközben levő csapszékben ivott és úgy lerészegedett, hogy nem emlékszik semmire sem. Azt sem tudta megmondani, mitől lett véres a bieskája.

Várták a leszurt nőt, de bizony az nem jelentkezett, a mentők se tudták róla, a sebészeti klinikán sem, Domokos Jánost erre szabadon bocsájtották, azonban megindult a nyomozás a megsurt leány után. A nyomozás végre sikerre vezetett és megkerült a sértett — Kormuta Zsófia 24 éves, gör. kath. eselédleány személyében, aki a Szechenyi-u. 23. sz. a. szolgái.

Nagyon röstellkedett a leány, — hogy nem tudta eltitkolni a dolgot és orvos elé került, aki megállapította, hogy a bal combján, a vastaghasban érte a két centiméternyi mély bieskaszúrás, de a seb már be is gyógyult azóta. A bieskázó leány ellen könnyű testisértes vétségéért indult meg a büntető eljárás.

Beszámoló a kegyes tanítórendi reál-gimnázium működéséről

A középiskolai oktatás nívója állandóan emelkedik — A növendékek szellemi és erkölcsi élete fokozatosan javul

A debreceni kegyes-tanítórendi róm. kath. reál-gimnáziumban — amint arról már hírt adtunk — vasárnap délelőtt volt az évzáró ünnepély. Ugyanebből az alkalomból adták ki az intézet értesítőjét az 1924—25. iskolai évről, melyben az intézet kiváló igazgatója, Horgor József részletesen beszámolt az elért eredményekről.

Már az értesítő beszámolójából kitűnik, hogy a kegyesrendi reál-gimnázium nívója mindenben elére azt a békebeli színvonalat amely annak idején országos hírnevet biztosított neki. A tanári kara kiválóan képzett tanárokból áll akik nemcsak elsőrangú pedagógusok, de egyszersmind lelkes hazafiak. Ilyen erők mellett, ilyen vezetéssel ez a gimnázium a jövőben is rá fog szolgálni arra, hogy az ország legjobb és legeredményesebben működő tanintézetei között emlegesék.

Maga az értesítő a tavaly júliusban elhunyt tudós tanárnak, dr. Szűcs Istvánnak áldásos életét és eredményes pedagógiai működését vetíti az olvasó elé tömör, nemesen egyszerű sorokban. A továbbiakban a jelentős az intézetnek több mint 200 éves múltját említi fel.

Igen érdekes része a beszámolóknak az „Adatok az intézet 1924—25. évi történetéhez“ című fejezet. Az első osztályban az értelmi nívó,

felfogás és előkészület hiánya miatt sok bajjal kellett küzdeni, annyival is inkább, mert ebben az évben 54-gyel többen iratkoztak be az első osztályra, mint tavaly. A létszám általában 60 főnyi növendéket jelent a mult évihez viszonyítva, amennyiben az idén a magántanulókkal együtt 516 volt a növendékek száma.

Az intézet vezetősége nagy gondot fordított a tanulók vallás-erkölcsi állapotának gondozására és ezzel kapcsolatban a hazafias nevelésre. Így történetet meg, hogy az ifjúság nemcsak fegyelmi tekintetben mutatott örvedetes javulást, de megnyugtató volt a benyomás vallás-erkölcsi tekintetben is. A növendékek tanulmányi előmenetele általában kielégítő volt. Így például a levizsgázott 493 tanuló közül jeles lett 42, jó 137, elégséges 232, egy elégtelen 15, két elégtelen 18, több elégtelen 49.

Külön meg kell emlékeznünk a növendékek testneveléséről s ezzel kapcsolatban a cserkészetről. Februárban az intézetben megalakult a Sportkör, mely 8 szakosztályra tagozódott. A tornavizsga június 13-án volt s nagyszerű sikerrel végződött. A növendékek Auer Kálmán tornatanár szakzerű vezetése mellett pompás munkát produkáltak. Az intézeti tornászabjunkságot Bischa Béla V. o. t. nyerte, aki aranyérmert kapott szallagon. A cserkészek az elmúlt iskolai évben Kanschky Márton tanár, cserkészparancsnok szeretetteljes és hozzáértő vezetése alatt folytatták értékes munkájukat. Több kirándulást is rendeztek az ország szép vidékeire, míg a csapat első fogadalomtételének negyedik évfordulóján májusban nagyszabású ünnepély volt a gimnáziumban.

A Révai Miklós Önképzőkör Horgor József igazgató és Agárdi László tanár vezetésével 9 rendes gyűlést és 5 sikerült ünnepélyt tartott. Az önképzőkör legszorgalmasabb tagja Olejár Mihály VIII. o. tanuló a különböző pályázatokon

BAGDI ANTAL

parisi hólavtódrész szalon

TEJ-PIAC

Specialista örök ondo-
lálásban, jótállással, 10
évi prakszis Párisból
Henné hajfestésben, min-

den elfestett haját kijavit
garanciával, a legszebb és
legolcsóbb parókák ké-
szítése örök hullámokkal.

négy első díjat nyert. Egyébként is az értesítő felemlíti, hogy a pályaművek ez évben érték el a békebeli színvonalat, ami gazdag ígéret a jövőre nézve. A többi egyesület szintén eredményes munkát végzett.

Végül az intézetben tartandó szülői értekezletek hasznos voltát

emeljük ki. Az első ilyen értekezleten Hogyor József igazgató „Pedagógiai aktualitások” címen nagyszabású, értékes előadást tartott s bizonyosra vesszük, hogy a szülői értekezleteket rendszeresíteni fogják, középiskolai oktatásunk első helyen fog állani a művelt államok között.

réltek volna egy — menyasszonnyal sem. Ez pedig a mai lányoknál igen nagy szó.

Ezután elbucuszta Galambos Sándortól. Csak akkor jutott eszembe, mikor már tovább haladt hogy illet volna egy Nyalókat venni tőle.

De hát hiába, nekem nem lett volna kinek oda ajándékoznom, én pedig az édességet már más formában szeretem. Néhány év óta jobban kedvelem azt a cukrot, amely cs-vel kezdődik és ók-kal (esetleg nyaklevessel) végződik.

Aki csak a királynak engedelmeskedik

Egy hónapi fogház állami és társadalmi rend elleni vétség miatt

Az olyan községekben, ahol nincsen szervezett tűzoltóság, az előjáróság szigorúan ellenőrzi, hogy minden háznál állandóan készenlétben legyen egy hordó víz, hogy ha a község bármely részén tűz támadna, az hirtelen eloltható legyen.

Hajdunánáson 1924. augusztus 16-án általános ellenőrzést tartott Illyés Antal polgári rendőr és Kovács Ferenc detektív s minden háznál személyesen győződtek meg arról, hogy a hordó víz csakugyan készenlétben van-e.

Ellenőrző körutjuk közben betértek ifj. Mezei József portájára is, hogy megvizsgálják, csakugyan készen áll-e a hordó víz az esetleges tűz eloltására. Mezei József azonban könnyen indulatba jött magyar, aki nem szívesen fogadta a hatóság embereit. Mikor a két kötelességét

teljesítő rendőröközeg figyelmeztette Mezei urat a törvényre, indulatosan a következőképpen fakadt ki.

— Addig nem ismerem el semmiféle törvényt, amíg király nem lesz! Mára már mindenki király akar lenni.

Ifj. Mezei József ezen kijelentéseiről Illyés Antal és Kovács Ferenc feltesse hatóságainak jelentést tettek s ezen az alapon megindult ellene a büntető eljárás.

A debreczeni törvénytörvény dr. Lakatos Gábor tanácselnök elnöklével ma délelőtti állam és társadalmi rend elleni vétség miatt 1 hónapi államfogházra ítélte ifj. Mezei Józsefet. Az ítéletet dr. kövendi Veress Lajos kir. ügyész és ifj. Mezei József is, aki a kijelentéseket tagadta, megfeleltették.

Meginterjű voltam a Nyalókás embert

Az ugorka-szezon divatja — Naponta 300 nyalókat is elad egy ügyesebb árus — Debrecenben minden harmadik gyerek nyalókat vásárol

Mióta megkezdődött az ugorka-szezon s az ismerősök a Balaton mellett vagy a Lidón sütkéreznek a nyári verőfényben, — az itthonmaradtak unalmukban a legújabb divatnak is szívesen behódolnak. Így például Debrecenben két hét óta a Nyalóka áll az érdeklődés homlokterében, mely tudvalevően egy fapálcikára húzott cukorka. Ha végig megyünk az utcán, csaknem minden harmadik gyerek a Nyalókával kérkedik, mely a hírnevét tulajdonképpen a nevének köszönheti, mert az íze semmivel se különbözik a savanyu cukor ízénél.

En magam is kaptam már ilyen Nyalókat, mely újabbán igen népszerű és olcsó kriszkindli gyanánt szolgál. Engem azonban jobban érdekelt a Nyalókás ember, — az, aki ezt a furcsa cukrot árusítja.

A múlt délután aztán összehozott véle a sors. Megragadtam az alkalmat s minden további nélkül meginterjű voltam.

A Nyalóka-árus szép, magas, barna arcú fiatalember. Galambos Sándornak hívják s Budapestről jött le Debrecenbe, ahol egyelőre igen jól érzi magát. Mikor először találkoztam vele, éppen a nyakában lógott a láda, melyben különféle színű Nyalókák sorakoztak nagy összevisszaságban. A láda szinte lehuzta a fiu szíjles vállát.

Egyenesen a közepén kezdtem.

— Hány darabot árul naponta? kérdeztem tőle.

— Mikor mennyit. Néha 3—350 darabot, de van olyan nap, is amikor csak 280-at. Ez azonban csak a ritkább esetek közé tartozik.

— Na és mennyiért árulja darabját?

— Ezer koronáért. Ez a pénz azonban nem az enyém, hanem a gazdámé, aki felfogadott.

A ládát kissé felemelte, mert a rövid gurtai erősen nyomta vállát.

— Egy kicsit nehéz egész nap hordozni ezt a ládát, — mondotta aztán — de majd segítünk rajta.

— Mit keres naponta? — kérdeztem tovább.

— A gazdámot kapok kosztot és naponta 30 ezer korona fixet.

Egy kis számítást tettem. Napi 30 ezer korona egy hónapban 900 ezer korona s ha ehhez hozzávesszük a kosztolást, átlagosan 600—700 ezer koronára becsülve havonta, — körülbelül másfél millióra tehetjük Galambos Sándor havi keresményét. Ez nem is sok, ha meggondoljuk, hogy ezért egész nap hurcolni kell azt a nehéz ládát. Galambos azonban — úgy látszik — meg van elégedve a sorsával, mert értelmes, szép arcán széles mosoly vonult át, mikor megkérdeztem:

— Hát aztán, kik szoktak Nyalókat venni? Ugy-e leginkább fiatal lányok és fiúk?

— Azok is, de igen sok úri ember és úri asszony is. Bizonyára ajándéknak viszik haza. — Hiszen nem drága s emellett minden gyerek örül neki.

És igaz volt. Nem messze tőlem egy gyerek olyan arccal szopogatta a Nyalókat, mintha belesöp pent volna a paradicsomkertbe, amely tele van ártatlan gyönyörökkel és simogató élvezetekkel. — Odéb a fasorban két 10—11 éves leányka affektált, kezükben egy-egy Nyalókával s piros ajkuk édesen csuppan össze, mikor apró fehér fogaik megkocantak a kemény cukron. Rendkívül boldogoknak látszottak s hihetőleg nem es-

Jövő héten tárgyalja az osztrák nemzetgyűlés Ausztria és Magyarország egyezményét a kettős megadóztatás elkerüléséről

Bécs, július 4. Az osztrák kormány most terjesztette a nemzetgyűlés elé Ausztria és Magyarország között röviddel ezelőtt kötött egyezményt a kettős megadóztatás elkerülése érdekében. Valószínű, hogy a parlament már a jövő héten tárgyalni fogja a szerződést. Ezért a T. H. bécsi levelezője illetékes helyen tájékoztató nyilatkozatot szerzett, amelyet a következőkben foglalhat össze:

— A két ország között fennálló szoros gazdasági kapcsolatok szükségessé tették, hogy Magyarország gal is ugyanolyan szerződést kössünk a kettős adóztatás elkerülé-

sére, mint amilyent már Csehszlovákiával és Németországgal régebben kötöttünk. A Magyarországgal létrejött egyezmény lényegileg ugyanazokon az alapokon épült fel, mint a Csehszlovákiával és Németországgal régebben kötött egyezmények. Az egyenes adók kivételére ebben az egyezményben is a lakóhely szolgál alapul. Az említett korábbi szerződésekkel ellentétben azonban a Magyarországgal létesült egyezmény kiterjed olyan adóalanyokra is, amelyek sem osztrák, sem magyar állampolgárok, de adózási szempontból mindkét államban tekintetbe jönnek.

Ahol egy fél évig tart a nappal és az éjjel

Aktuális cikk a sarkvidékről — Ahová Amundsen akar repülni — Az örök jég és hó birodalma

Hetekén keresztül az egész művelt világ érdeklődésének előterében állott két kis északi város: Osló és Knigsbay. Mindazoknak a figyelmé ide irányult, akik érdeklődéssel viseltetnek a tudomány úttörőinek a még ismeretlen területek felfedezésére indított küzdelmei iránt. Feszült izgalommal várta az egész művelt emberiség e két kis városból a Roald Amundsen sarkutazó expedíciójáról szóló híradásokat, s minden, a tudományért rajongó embert, tekintet nélkül arra, hogy melyik nemzet fia, a legnagyobb megkönnyebbülés fogott el, mikor a bátor sarkutazó néhány hét múlva szerencsésen visszaérkezett veszélyes útjáról kiindulási helyére. Szétfutottak a művelt világ minden irányában a rádiójelentések, amelyek a tudomány diadalát hirdették.

Az emberek már régi idő óta szerették volna tudni, hogy milyen lehet az örök hó és jég birodalma. — Azonban az ott uralkodó nagy hideg miatt, csak az utóbbi időben merték megközelíteni a Föld sarkvidékeit s így az északi sarkvidéket is. Ma már nem ismeretlen előttünk az arktikus világ, mert meg lehetőséget biztos értesülések vannak birtokunkban.

A tudomány megállapítása szerint az északi sark vidékén több ezer méteres mélységű tenger borítja földünk szilárd kérgét, amely azonban az év legnagyobb részében be van fagyva. Ez a hatalmas jégmassza azonban nem marad állandóan egy helyen, hanem még a legkeményebb hideg idején is, bár csekély, de állandó mozgást végez. E mozgás az oka annak, hogy pontosan a sarkon csak egy pillanatot tölthetünk.

A sarkutazók az északi pólus helyét elsősorban a sark-észak segít

ségével állapíthatják meg, mert nehéz, komplikált műszereket a jég hátán nem igen lehet felállítani. Észleleteiket, melyekből a sark-pont helyére lehetne következtetni még az is bizonytalanokká teszi, hogy a sarki jelenségek néhány kilométeres körzetben ugyanazok mint magán a póluson; szabad szemmel pedig az északi pólustól 100 km távolságban ugyanazokat az észleleteket tehetjük, mint a pólus közvetlen-közvetlénben.

Ha felállanánk az északi sarkra, a Nap sápadt fényű, lomha tűzkoronáját, március 21-én a láthatáron látvánk, a sark-északig a fejünk fölött tündökölne, s a többi csillagok pedig egész nap folyamán ugyanabban a magasságban maradnának.

Azonban borult időben, mikor nem látszanak a csillagok, nem ragyog a sark-északig, szinte teljes lehetetlenség a tájékozódás, s ilyenkor a hóborította jégterületek és sark-északig közepette szinte elviselhetetlen az arktikus világ komor egyformasága.

A mi világtól talán legjobban elütővé teszi az arktikus világot az, hogy az északi sark vidékén fél évig tart a nappal és fél évig tart az éjjel. A Nap március 21-ke után lapos, spirális vonalban emelkedik. Eleinte gyorsabban, majd később mindig lassabbá válik az emelkedés. Júnus 21-én 23 és fél fok magasan van a láthatár felett. Ekkor már elég melegen süti, meglazul a jégpáncél s itt-ott nyílt vízfoltok szakítják meg a síma jég takaró folytonosságát. Majd a Nap ugyanabban a vonalban alásüllyed, amelyben emelkedett, s szeptember 21-én ismét a láthatáron teszi meg a maga útját. Majd innen fokozatosan alásüllyed, december 21-én 23 és fél fokra van a láthatár alatt, melytől kezdve ismét emelkedik és március 21-én eléri a láthatárt.

A fény sugártörése azonban a derengés és a teljes elsötétülés idejét megváltoztatja s ezért már március 1-én kezd derengeni és kezdetét veszi egy fél évig tartó nappal. Csak októberben áll be a teljes elsötétülés, mellyel megkezdődik a fél évig tartó éjjel.

De nemesak a Nap és a csillagok járásában, hanem a vegetáció az ember- és állatvilágban is hatalmas különbséget mutat az arktikus világtól, azonban ezről majd más alkalommal.

Mosó-vásznak, lészterek

és nyári szövetekben
legnagyobb választék
Feldheim Imre

POSZTOHAZABAN, KOSSUTH-UTCA 6. SZ.

Vasárnapi rend

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a ref. templomokban. Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál dr Zámory Sándor, d. u. 5-kor Sípóss Imre. — A Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Peleskey Sándor, délután 5 órakor Perpéthy Ferenc. — Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 3 órakor Peleskey Sándor. — Ispolyi templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 3-kor Tukaes György. — A Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor Sípóss Imre. — A Nyilas-telepen délután 4 órakor Uray Sándor.

Vasárnapi iskola délelőtt fél 9 órakor Diakonissza otthonban, — Miklós-u., Pacsirta-u., Leány-u. és Vigkedvü Mihály-u. iskolában, dél előtt 9 órakor Jókai-u. 50. sz. alatt, Nyilas-telepi iskolában, a Dóci intézetben és a Széchenyi-u. 4. szám alatti parochián, délelőtt 10 órakor a homokkerti iskolában, délelőtt 11 órakor a Fűvészkert-u. iskolában és délután fél 3 órakor a Nyulasbarakban.

A konfirmált leányok szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor az Ispolyi-telep 9. szám alatt tartatik. Ugyanott 5-től felnőtteknek biblia óra.

A Kálvinista Templomegyesület Vegyeskarának tanulási óráit hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító Otthonban — (Egyház hivatal udvarán, kereszt épület). Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Az evang. templomban az istentiszteletet vasárnap délelőtt 10 órakor Farkas Győző lelkész végzi.

— A „SZIV” újságot vegye meg minden katolikus család. A bel- és külföldi híteletről a legjobban tájékozott. Kapható a katolikus templom előtt. Egyes szám ára 1200 kor. Az olvasóközönség szíves pártfogását kéri a Szív Újság kiadó-hivatala.

— Hitelesítellen mérleggel nem szabad árulni. A piacokon állandó razzia folyik s csaknem minden nap indul meg eljárás kihágásokért az árusítók ellen. Az állandó piaci árusok már tudják, hogy rendszeres ellenőrzés alatt állanak és a szigorú büntetések rendre szoktatták őket; így pl. már a leg-ritkább eset, hogy hitelesítellen mérleget kobozzanak. Nagy László közsültségi termelő nem tudta a dörgést és hitelesítellen mérleggel jelent meg a piacon. Alig fogott hozzá az árusításhoz, már is tetten érték és Várady Sándor kihágási bíró 300,000 K fő és 100,000 K mellékbüntetésre ítélte.

— Lopáson ért gyorskezü tolvaj. A vasúti állomáson Virág Juliánna cselédlány P. M. fiatalokru leánykának adta át ridiküljét, melyben félmilliónál több pénze volt. A gyermek kezéből ismeretlen fiatalember kiragadta a ridikült és megngrott vele. Az induló vonaton ismerték fel és letartóztatták. Kiderült, hogy az illető Magyar József 20 éves, marienlanzenborfi facér pineér, aki egész héten át munkanélkül csavargott Debrecenben, de munkát nem kapott. Eleinte tagadni igyekezett, de mikor az eldugott pénz, mint bűnjel előkerült, bevallotta tettét: nagy nyomorával védekezett. Az ügyészségnek adták át, ahol megindították ellene a bűnvádi eljárást.

Rankay Gyula NIVO k*icsőn könyv*ára könyv és újsárolvasó terem
Debrecen, Csörgő-utca 11. (az udvarban.)
Ut művekben Debrecen leggazdagabb könyvtára Minden ut és minden régi jó könyv* Előfizetés havi 30,000, biztosíték 50,000 K.

Dr. János László

Még nem találták meg a gyilkos szülőket, akik összeszurkálták gyermeküket, majd a Tiszába vetették

Napokkal ezelőtt részletesen beszámoltunk arról, hogy a szegedi esónakázók Tápé község határában egy kis leánygyermek borzalmasan összeszurkált holttestére akadtak a Tiszában. A nyomozás azonnal megindult és az első percekben az volt a gyanu, hogy a szerencsétlen gyermeket szülői gyilkolták meg, először késekkel összeszurkálták, majd összekötötték és beledobták a Tiszába.

A csendőrök nagy apparátussal nyomoztak nyomról-nyomra és oly vallomásokat kaptak, amelyből azt következtették, hogy a kis leányt Tápén gyilkolták meg. Ezt megerősítette az is, hogy a szakértők szerint alig egy óráig lehetett a vízben a szerencsétlen gyermek hullája.

Igy azután razziaszerű nyomozást rendeztek Tápén a csendőrök napokon keresztül. Végigjártak hallgatást foganatosítottak különö színt minden házat, rengeteg kisen abban az irányban, hogy melyik családból tünt el legutoljára egy leánygyermek. Ennek a soknapos munkának azonban nem lett eredménye. Tápén nem találták meg a gyilkosokat és most már ha

tározottan az a feltevése a hatóságoknak, hogy nem Tápén gyilkolták meg a kisleányt.

Legutoljára újabb szakértői szemlést tartotak a helyszínen, hol kifogták a hullát és a szakértők véleménye szerint, annak ellenére, hogy a holttest csak rövid ideig volt a folyóban, valamelyik felsőbb fekvésű községben dobhatták a vízbe a hullát.

Ezt az is megerősíti, hogy a kis leány holtteste a Tisza közepén uszott, így azt messzebb kellett a vízbe dobni. Elsősorban Algyőre és Mindszentre gyanakodnak.

A nyomozó hatóságok így most Tápé vidékén nyomoznak, a községekben folytatják le a razziaszerű nyomozást, mivel csak ugy lehet eredményt elérni, ha szinte házról-házra járnak. A csendőrök azonban ezután is szemmel tartják Tápét, mivel nem lehetetlen, hogy az első pontos nyomot itt fogják megkapni véletlenül, vagy egyesek vallomásából.

Olyan agilis nyomozást folytatnak egyébként, hogy biztosra veszik, hogy rövidesen a hatóságok kezére kerülnek a bestiális szülők, akik először összeszurkálták gyermeküket, majd a Tiszába vetették.

Ahogy Oláhországban csinálják . . .

A belügyminiszterium elismerte, hogy engedélyt adott kivándoroltatásra — Utlevél a vádlott számára — Felmentő ítélet a belügyminiszter véleménye alapján.

Dévről írják: Herberger Gyula a békeidőben szürke magánhivatalnok volt, most pedig országos hírnévre és jelentékeny vagyónra tett szert. Igaz, hogy minden filléréhez egy magyar család könnye tapad. Herberger Gyula ugyanis hamar észrevette az imperium átvételekor megfélemlített magyarok kiváló médiumokul szolgálhatnak az ő bűnös uton való meggazdagodásra irányuló törekvéseinek és ezért mindenek előtt immunitást biztosítva a hatóságok részéről — gőzerővel látott hozzá a kivándorlás megszervezéséhez. Dévai irodája valóságos bucsujáró hely lett, ahol az ország minden részéből összesereglett magyarok, különösen kisbirtokosok, lépre mentek. Nyakra-főre adogatták el ingójukat és ingatlanajukat azon csábító ígéret mellett, hogy Braziliában Eldorado vár rájuk.

Oriási család érte őket. Megérkezve új hazájukban, sem munkaalkalmat, sem más megélhetést nem találtak. Most is ott vergődik nagy részük a legnagyobb nyomorban, mert csak kevesen voltak közöttük abban a helyzetben, hogy vissza jöhessenek.

Az ügy eme része eléggé ismert. Most azonban egy másik részét akarjuk ismertetni, amely sivár képét tárja fel közállapotainknak. Több csángó feljelentést tett Herberger Gyula ellen kivándorlásra csábítás bűntette miatt. A dévai kir. ügyészség meg is indította ellene az eljárást, lefolytatta a vizsgálatot és 1923 március 29-én vádiratot nyújtott be ellene a dévai törvényszékhez. Ezt a dátumot jól jegyezzük meg.

Herberger kifogásai folytán a vádtanács több ízben tartott tárgyalást. Közben a magyar lapok behatárolt kezdték foglalkozni Herberger Gyula arepirító üzemével, sőt a parlamentben is szóvá tették azt, hogy a felsőbb hatóságok miként támogatják őt. Szóval bizonyos köröknek kívánatos lett, hogy Herberger bucsut mondjon hazájának és tengeren túla vándoroljon. A kivándorláshoz azonban utlevél szükséges, az utlevélhez pedig különböző bizonyítványok kellenek. Herberger Gyulánál azonban nem akadály ez sem, mert a dévai kir. ügyészség 907—924. szám alatti bizonyítvánnyal igazolta, hogy Herberger Gyula ellen semmiféle bírói

eljárás nincs folyamatban. Ezen bizonyítványt kelt 1924 július 5-én, tehát egy évvel később, mint az ellene beadott vádirat. A bírói eljárás tovább folyt. Ez azonban már Herbergert nem izgatta, mert ő most Braziliában nyugodtan zongorázik.

1925 június 27-én tartotta meg a dévai vádtanács ez ügyben a folytatólagos tárgyalást. — Herberger védője ugyanis azzal védekezett, hogy Herberger belügyminiszteri engedély alapján folytatta működését. A bíróság tehát nyilatkozati tételre hívta fel a belügyminiszteriumot, amely kétszeri felhívás után azt válaszolta, hogy Herbergernek erre ideiglenes szóbeli engedély volt. Erre a kir. ügyészség a kivándorlásra való csábítás vádját elejtette. A bíróság pedig az eljárást megszüntette.

A Herberger elleni ügy bírói része tehát megszűnt, de nem szűnt meg az a nagy aggodalom, amely közviszonyaink leromlása folytán keletkezett.

Méltán kérdezheti mindenki: — miképpen kerülhet egy miniszter olyan bizalmas viszonyba egy szürke magánbiztosítóval, — egy Herbergerrel?

Hogy adhat a legfelsőbb hatóság engedélyt olyasmire, ami a törvényben nincs megengedve?

Hogy állíthat ki hatóság olyan bizonyítványt, hogy a kivándorolni szándékozó Herberger ellen bírói eljárás nincs folyamatban, mikor ugyanaz a bíróság egy évvel azelőtt ellene vádiratot nyújtott be és időközben a bíróságnál is részt vett ennek a bűnynek vádhatósági képviselőjében?

Feleljen erre, aki tud! Ugy látszik, Romániában mindent szabad, csak egy kis pénzbe kerül.

— Külföldiek és optálást elmulasztott volt magyar állampolgárok Magyarországon tartózkodásáról kiadott összes eddigi rneleteket részben hatályon kívül helyezte, részben módosította a belügyi miniszterium legújabb rendelete. E rnelet sok ijedelemre és zavarra szolgáltatott okot. Ugyanis ezren és ezren vannak a volt magyar állampolgárok közt olyanok, kik tájékozatlanságból vagy feledékenységéből az optálást elmulasztották s emiatt most külföldinek tekintettek. De számtalan azok száma is, kik mint családfelek, gazdák, gyárosok, iparosok külföldi tartanak szolgálatban s az új rnelet labirintusában nem ismerik ki magukat. Jelent ugyan meg már erre vonatkozólag több magyarozó füzet, de ezek még jobban megzavarták a laikusokat. A miniszterium hozzájárulásával az országos rendőrfolyamok parancsnoksága most magyar és német nyelven terjedelmes, teljes gondossággal és alaposággal szerkesztett füzetet adott ki. Címe: „Külföldiek Magyarországra való beutazására, itt tartózkodására, letelepedésére, honosításra és az optálást elmulasztottak visszahonosítására vonatkozó összes jogszabályok magyarazata”. A terjedelmes füzet mind a hatóságoknak, mind a nagyközönségnek teljes tájékozást nyújt. Az érdekelteket sok izgalomtól, lötásfutástól, felesleges költségektől és fáradságtól kíméli meg. A füzethez kérvényminta is van azok számára, kik külföldieket tartanak alkalmazásban. Ajánljuk mindazoknak, akiket illet. A füzet ára: 25.000 korona. Ez az összeg beüldése ellenében az Országos rendőrszaktanfolyamok parancsnoksága (IX., Üllői-ut 47—49., Mária Terézia laktanya) bérmentve küldi meg a füzetet, mely különben az összes rendőrszobákban is megszerezhető.

Dr. János László

A Gambrinusban Kiss Józsa

elsőrendű zenekara muzsikál.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy üzletemet

saját készítésű cipőkkel

rendeztem be, melyet a legjobb anyagból tetszetős és kényelmes kivitelben a legolcsóbb napiárban árusítok.

GRICZMAN GYULA cipész

Városláz, „Debrecen“-szállodával szemben.

A Szent Erzsébet-Egyesület július 5-iki nyári mulatsága

Katonazenés felvonulás, mozijáték, szépségverseny, konfetti csata, lámpionos felvonulás, tűzijáték

Július 5-ikén, vasárnap délután 3 órai kezdettel tartja a Szent-Erzsébet-Egyesület nagyterdei nyári mulatságát. A Szent-Erzsébet egyesület hölgy tagjai nagyban készülnek ezen páratlan szépségű erdei nyári mulatságra, amely mindjárt a Nagyerdő elején, a Polgári lövöld mellett tisztán felállított sátrakban lesz megtartva.

A nyári mulatság délután 3 órakor kezdődik a cserkész-fiúk és a katonazenekar felvonulásával. Három órától öt óráig a katonazenekar hangversenyez, azután Racz Laci teljes zenekara szórakoztatja a közönséget.

Délután 5 órától kezdődőleg minden órában új műsorral nyílt mozi előadás, amely még eddig Debrecenben nem volt.

Ugyancsak délután lesz a gyermek szépségverseny. Az első díjat nyert gyermekek között igen értékes ajándékok lesznek szétosztva. Ezután is felkéri a rendezőség a szülőket, hogy gyermekeiket virággal feldíszített kocsiokban hozzák ki az ünnepélyre s úgy vegyenek részt a gyermek-kocsi felvonulásban, amely 5 és 6 óra között lesz megtartva.

Este 8 órakor veszi kezdetét a mintegy 100 főből álló cserkész-fiúk lámpionos felvonulása, amely után gyönyörű tűzijáték lesz bemutatva, amelyet Debrecen közönsége már évek óta nem látott.

Egész délután és este is az egyetlen hölgy tagjai bográcsban főtt gulást és frissen sült fonatost szolgáltatnak fel igen olcsó árban.

Ezenkívül dusan megrakott buffet áll a közönség rendelkezésére.

A rendezőség olcsó italokról is gondoskodott. — A Szent-Erzsébet egyesület hölgy tagjai mindent elkövetnek, hogy a nyári mulatságon mindenki kedves szórakozást találjon. Szépen feldíszített lomb-sátrakban fogadják a közönséget és összesen 10 sátor lesz felállítva, melyek mindegyike szebbnél-szebb meglepetést hoz a megjelenteknek. Lesz ott horgászó sátor is, ahol csekély pénzért értékes tárgyakat lehet kihorgászni, 1000 tárgynál több kerül horgászásra s egész délután konfetti csata.

A belépődíj személyenként 5000 K azaz ötezer korona, amely feljogosít nemcsak a nyári mulatságra való részvételre, hanem az összes látnivalók — mozi-előadás, lámpionos felvonulás, tűzijáték, stb. — megtekintésére is.

A július 5-iki nyári mulatság bizonyára egyike lesz az idej legsikertelenebb ily fajta mulatságoknak, miért is kéri a rendezőség ezúton is, hogy akik a vasárnap délutánt kellemesen óhajtnák eltölteni, el ne mulasszák a ritka szép látványosságokat megnézni.

A nyári mulatságra meghívók nem lettek kibocsátva, hanem ezúton hívja meg a rendezőség a város közönségét.

A büffetnél Csanakné, Horváthné, Hubertné, Zoltánné; a fonatos sátrnál Stepperné, Kovácsné; a cigánysátrnál pedig Jánosy Margit és Varga Ilona fognak elhelyezkedni, akik agilitásukkal, kedvességükkel és ötletességükkel sok kellemes percet fognak a közönségnek szerezni.

Lesz aztán mozielőadás az erdőn, lesz tonibóla, szépségverseny, egy élő borjut fognak kísorsolni.

Aki jól akar mulatni, feltétlenül menjen ki a Nagyerdőre, ahol feltehetően szórakozásban lesz része.

— Wacha fest, mos tisztít a legolcsóbban, Simonffy-u. 55.

Ma nekem, holnap neked!...

Nem tudom, ki oltotta belém azt a nagy szeretetet az újságírói pályára ránt, amely hosszú éveken át arra ösztönzött, hogy magam is újságíró legyek, felretéve minden családi tradíciót, amelyre pedig a kedves szülők még ma is igen sokat adnak, ha dragalatos fiók a pályaválasztás dilemmái előtt áll.

Annyi tény, hogy ez a határtalan szeretet és vágy parányi gyermekkoromban támadt fel bennem. Így kell lenni, mert hát ellenkező esetben mi oka lett volna annak, hogy amint falusi iskolánkban az írás-olvasás nehéz mesterségé végre elsajátítottam, azonnal hozzáláttam a hosszú vakáció nyolc hetében összesen tizenhatszor megjelenő — „Szépirodalmi Közlöny”, szerkesztéséhez, amely különben bőven tartalmazott napi híreket is a családi életből és a háztartásból.

A Közlöny külön rovatot szentelt az ebédnek. Ebben a rovatban szerénysegem, mint to- és felelős szerkesztő, laptulajdonos, munkatárs, mentor és szedőszemélyzet egy személyben, szerényen bar, de annál érthetőbben adtam meg a momentán szükségesnek mutakozó jó tanácsokat egyetlen előfizetőmnek — a saját édesanyimnak s ezzel alaposan fellendítettem a hazai cukoripart.

De mint egy komoly, részletes tájékoztatást nyújtó újsághoz illik, a Közlöny pontát is bőven tartalmazott. Az igazság kedvéért ezen a helyen meg kell vallanom, hogy a politika egnagyon rész IV. Béla, sőt néha Szent István korából származott, mikor melyik történelmi könyv akadt szerkesztői „ollóm”, ala. Azt szintén felesleges mondanom, hogy — mint az komoly laphoz illik — a Közlönyben volt néhány sajtóhiba. — Átlag soronként három, esetleg négy, attól feleltetett, hogy a szedőhányszor írta ly-nal a jö-t és j-vel a lyukat...

Ezzel kezdődött újságírói pályám, amelyet körülbelül olyan komolyan vettem, mint amennyire komolyan veszi mesterségét a szüster, avagy a szűrszabó. Hogy a továbbiakban, hogy s mint alakult és fejlődött „újságírói” mivoltom, erre — az igazat megvallva — nem igen emlékszem. Hiszen régen volt kedves hölgyeim és uraim, visszatéríteni pedig valóban súlyos feladat volna. Arra emlékszem, hogy a „Szépirodalmi Közlönyt” ebéd-rovat és a sajtóhibák tömege nélkül később igen sok és különböző hangzatos címekekkel rendelkező revü, naplap, folyóirat s másféle követte, egészen az önképzőkori elnökségig, mely foglalkozás felettébb elfoglalt férfivá tett.

A vágy azonban továbbra is bennem élt s csak annyiban módosult, hogy ekkor már nyomtatott betűvel bíró, nyomdafestékes újság egyik kormányzója szerettem volna lenni, amelyet — mondjuk — hatalmas rotációs dobál ki magából. Ez volt a céltom, amelyfelé törekedtem minden erőmmel és tehetőségemmel. Ugy látszott azonban, mintha ez utóbbi jó tulajdonságból kevés lakozott volna bennem, mert céltomat sokáig csak nem tudtam elérni.

A számtant, algebrát — családi hagyományainkhoz híven — világiéletemben mindig utáltam s érettségim után mégis egy kis város számvevői hivatalában kellett csaknem egy egész esztendőig szoroznom és osztanom, nem számítva a végtelenségig menő kivonásokat és összeadásokat. Nem nyugodtam bele a sorsomba, hanem ott hagytam a magas hivatalt s instruktor-kodásra adtam a fejemet, felesleges mondanom, hogy ezt is abba kellett hagynom, azon egyszerű oknál fogva, hogy negyediktől kezdve, engemet is tanított egy ilyenféle instruktor.

Ettől kezdve aztán voltam közgazgatási, egészségügyi, magán s egyébb nem magán tisztviselő s mindez azért, mert a kedvemért nem indított meg valamelyik vállalkozó szellemű ur egy újságot, amelyhez — hogy úgy mondjam: — bevágódhattam volna.

Elmentem tenát az áltam szolgálatába és lett belőlem lakás-szemlélsz. Mint ilyen, egész nap összevissza kószáltam a városban, néha villamoson, néha konflison, de legtöbbször csak az apostolok lovan. Tény és való, hogy szemlélsz-utaimon átlag öt, esetleg hat kilóval is nehezebb voltam, mint normális körülmények között szoktam lenni. 57 kilónál s ezt a zsebeimben csodálatos szakértelemmel elosztogatott akták okozták.

Sok házba kopogtattam be ilyen módon s mondhatom pontosan száz harminc percentben nem találtam szíves láásra, sőt sok ajtó zárva is maradt előttem, melynek természetes következménye volt az a sajátlatos ténykörülmény, hogy nem éppen mérnöki ponossággal, de mindenesetre szemléltető vázlatrajzaimmal nem mindig volt megelégedve az egyik vagy a másik fél, vagy éppen a principálisom. — Persze, azt nem értették meg, hogy aktákkal teletömött zsebeimben nem raktározhatok el néhány száz kulesot, tartalékképpen, bezárt ajtók feltárása céljából.

Tehát: mentem, mendegéltem. Hol a belvárosba vitt az utam, — hol pedig a Gerébi-telepre, sőt egy alkalommal, egy szép télutói napon a Szotyori-telepre is ellátogattam.

S ez a látogatás fontos fordulópontra jelentett életemben, amire előre nem számoltam.

Ugyanis a leszenleleadó ház reccerítése előtt megallottam az ablakra ez volt kirrva: *Ez a ház eladó*

— Nyilvánvaló, — gondoltam magamban — hogy a feljelentés való s itt üres lakás is akad.

Megnyomom a kis kapu kilincset. Enged. Illedelmesen bezárom magam után s én magam bent vagyok az udvarban. — Körülnézek, hogy vajjon hol lehet bejutni a házba. Nincs sehohol ajtó.

— Hm, — gondolám — úgy látszik, az udvar felől van a bejárat. Az udvar már innen is fágasnak látszott. Véltm: gazdasági udvar lehet.

— Itt tehát kutya is van. Esetleg jó magyar fajta! Talán éppen egy mérges komondor!

Nem az ijedelemtől, higgyék meg, nem emiatt, de úgy egyszerre csak érzem, hogy átfut rajtam a hideg. Arra gondolok ott egy álló helyemben, hogy mily szegény is az állam. Nem telik egy jóminőségű furkósbotra, még a lakásszemlélszék számára sem.

Aztán megindulok az udvarfelé Valóban gazdasági udvar volt s a végén (boesánat!) egy közönséges szemétdomb.

Balra nézek és eredményesen.

— Ahá! Ott a bejárat. Félg gyors léptekkel haladok a deszkákól összerakott lépcsők felé, amikor egyszerre csak azt látom, hogy a szemétdomb egy tarka pontja megmozdul. — Rögtön utánna erélyes morgás és fogvescorgatás jelzi, hogy élőlény van az udvarban, mégpedig egy tarka jó magyar fajta komondor. Feláll, morog és néz, néz sokáig énám. Nyilván úgy vélte, hogy én talán egy új kapu vagyok, saját magát pedig — a jelek szerint — borjúnak képzelte. Nagyságát tekintve, valóban ennek is beillett volna.

Biztosíthatom önöket, hogy nem vagyok nyulszívű ember. Nem is ijedek meg a saját árnyékomtól, amihez az is hozzátartozik, hogy lábaim semmi körülmények között sem gyökereztek a földre. *Sőt ellenkezőleg!* Gyors pillantást vetve a bezárt ajtó, majd komondor-barátom felé, egy hirtelen mozdulattal visszafordultam, — azon eltökélt szándékkal, hogy ismét kívül legyek a reccerítésen. Oly könnyűnek éreztem magamat, mint a magasan repülő madár.

A komondor azonban igen jól nevelt élőlény volt, amit az is mutat, hogy a vendéget, már mint engem, hangos ugatással marasztalni igyekezett s már-már a nadrágom száránál fogva akarta szíves marasztalásának érezhető jelét is adni, midőn egyszerre csak kivágtam a kis kaput, majd ismét becsaptam s én kívül voltam rajta ó belül maradt. A vázrajz pedig nem volt sehohol.

Másnap pedig így szóltam a principálisomnak:

— Uram! Meguntam a mesterségemet.

A kutyát azonban nem említettem. Hogyne! Hogy talán azt gondolja, hogy megijedtem egy közönséges komondortól s azért akarom otthagyni az állásomat!

Felmondásomnak a természetes következménye az lett, hogy két hét múlva nem voltam lakásszemlélsz, ellenben valóra vált édes gyermekkorom álmainak álma: újságíró lettem... Ne gondolják, hogy talán egy komondor miatt! Dehogy! Csak úgy, passzióból... — No! mindenkit érhet baleset!... (ábéce)

A legszebb fürdőcikkék legolcsóbban Havas harisnyáruházában

szerezhetők be BADOGOS-UTCA 1., (Tisza-palota.)
Fürdőruhák, dresszek, fürdőköpenyek és flottiranyagok óriási választékban. Mű selyem harisnyák minden színben 39 ezer koronáért újra kaphatók.

Használt

Írógépek

Jótállás mellett már egymillió koronáért kaphatók részletlefizetésre is.

Hegedüs és Bory Király-u. 4. Telefon 8-75.

A világhírű PROTOS és KAPPEL írógépek magyarországi kizárólagos vezérképviselte.

Képkerekezés, kézimunka-, gobelin-, festmény- és tálcakeretek, nász és alkalmi ajándéktárgyak, ablaküvegezés Konc-nál, Kálvin-tér. Bútor és ujkorkás üvegek!

Hírek

Közhelyek

Déliab

Almodó egés, elpihent pusztán
baktat a lovam, feketén, lustán.
Persze elő forráság rút undora
szürkül mögöttem messzibe:
uttalan utak
sok lábtapodta, szennyes útpora.

Fáradt lovam, unja az utat.
Küggött tüszeme már nem kutat
csalogató messzi — közeleket:
lázzal rugta el már régen
Kieszmélve,
a esőkhimes pányvaköteleket.

csalóka képen fehérés-kéken
Köd — délibáb szökik fel hirtelen.
Lovam üdve, vakultan téved elébe
S ajkam megremeq sápadt —
vértelen.

Szemem rémmel, kámzsásan
elfedem
És földre szegem újhamus fejem.
De szemeid vad tüze s lényednek
buja véringere csak ott kísért
előttem.

S szerie a pusztán lángok élednek.
A látást még üdten takarom,
de kesed már ott látom a karón:
maga tudatlan mámor cövekén
mint bogozod új ponyvák patyolat
kötélet!

De — bár reszketve látom a jöttöd,
mint kámzsám gunnyal magadra
öltöd,
— a lábam a lovam vékonyába
vágom
s megyek utánad, üzve a futó
fantomot,
— te csodás Asszony, biünös,
Világom!

Eszmélés

De hisz tegnap még a tavasz
bomlott,
S a jázminok dús illata
Mámoritó szép májjsba omlott
És — mára már az Ősz köszönt?...

Hisz még tegnap vágyak
muzsikáltak
Lelkem bizó rejtekiben...
S mára kelve... foszló köddé
váltak
Lelkem rózsás, szép álmai.

A tavasz tovatűnt. — Mire várjak
Ködűzmarás télelön? —
Hallva, rekedten károgó varjak
Mint verik fel lelkeim csendjét.

Roskadt életemre vár már az avar,
Nyirkos ág, siri némaság:
Bús megváltás, hol többé nem
zavar,
Májusemlék győtrő képe

Csuf, fekete pók szákaru rokkán,
Szövi szemfedőmet, — ieszve
Hőn az órát, mikor lelkeim rogytán
Ülje vig halotti torát.

S én megmaradt erőmnek is
fogytán
Hangtalan dölök acarba
fogarasi Constantin Tamás.

— 39-es bajtársi összejövetel. A
volt 39-esek f. hó 6-án, hétfőn este
fél 9 órakor az Angol királynő fe-
hértelmében bajtársi összejövetelt
tartanak, amikor is a hősi halalt
halt 39-esek emlékének megöröki-
tésére felállítandó emlékmű lépe-
lezési ünnepélyének rendezése fog-
ja a megbeszélés tárgyát képezni.
Az elnökség.

— Az év. Ielkész szabadságon.
Farkas Győző év. Ielkész f. hó 6-án
kéthónapi tanulmányuttra indul,
hogy megismerje Svájc, Hollan-
dia egyházi és Páris szociális be-
rendezéseit. Helyettese Labossa La-
jos vallástanár.

— Katonai zenekari hangver-
seny vasárnap este fél 9 órakor az
Arany Bika kávéházban a zenekar
alap javára.

— Holnap után rendes közgyűlés
lesz a városházán. Debrecen város
törvényhatósági bizottsága holnap
után, július 6-án hétfőn délelőtt 9
órákor rendes közgyűlést tart a vá-
rosháza dísztermében, mely alkalmal-
lammal legnagyobb részt azok az
ügyek lesznek napirenden, ame-
lyekben tegnap délután a jog- és
pénzügyi bizottság már előkészít-
ette javaslatait, s így Debrecen vá-
ros új külföldi kölesön felvételének
ügye is a holnaputáni közgyűlés
elő kerül. A város ugyanis igénybe
akarja venni a városok kölesöné-
ből reá eső részt, ami egy millió
dollárt tesz ki. Ary Lajos főszám-
vevő erre vonatkozó javaslatát a
jog- és pénzügyi bizottság tegnap-
előtt egyhangulag elfogadta, s be-
látva a kölesön sürgősségét, bizo-
nyára a közgyűlés sem fog eléje
akadályokat gördíteni, ami köny-
nyen súlyos következményekkel
járhatna Debrecen városára nézve.
Az ülésen elhangzott komoly fel-
szólalásokból az is kiténik, hogy
az egy millió dolláros kölesön meg-
szerzése esetén a város a Petőfi tér
teljes rendbehozatalára is gondol-
hat, sőt meg volna a lehetősége an-
nak is, hogy felépítenék Debrecen-
ben a vásárcsarnokot, amelyet már
oly régóta terveznek s csak az
anyaghiánya okozta, hogy a
terv a mai napig még nem valósult
meg. A vásárcsarnok ügye termé-
szetesen még nem kerülhet a köz-
gyűlés elé, amennyiben végleges
terv még nincsen is. Az azonban
valószínű, sőt bizonyosnak látszik,
hogy ha a kölesönt megkapja a vá-
ros, a vásárcsarnok ügye a legked-
vezőbb stádiumba jut.

— A vadászok figyelmébe. A
Debreceni Vadásztársulat figyel-
mezteti tagjait, hogy a Házi Szabá-
lyok értelmében július 15-ig min-
den tag köteles a pénztárhoz 10
pár szarka vagy szürkevarjúlatát
beszolgáltatni, illetve annak meg-
váltásául 60,000 koronát fizetni.

— Beiratkozás. A kereskedő ta-
nonciskolába beiratkozni f. hó
6-tól 10-éig délelőtt 10—12 óráig
lehet, a női felső kereskedelmi is-
kola igazgatói irodájában (Kálvin
tér 2.) A beíráskor 110,000 K fize-
tendő.

— Versenyárgyalás. Debrecen-
ben a Pavillon-laktanyában terve-
zett Élelmiszer Üzem áthelyezésével
kapcsolatos munkák biztosítására
július 16-án d. e. 10 órakor a m. kir-
allamépítészeti hivatal kincstári
építmények osztályának irodájá-
ban (Péterfia-laktanya) nyilvános
egységáras versenyárgyalás lesz
föld és kőműves, ács- és végül szo-
bafestő és mázoló munkákra. A fel-
tetelek iránt a jelzett helyen érde-
klőhetnek a versenyárgyaláson
résztvenni szándékozók.

— Fűszerkereskedők Egyesülete
folyó hó 5-én vasárnap délután fél
5 órakor a Kereskedő Társulat
dísztermében Ferenc József-ut 8.
értekezletet tart. Tárty: 1. For-
galmi adó-átalányozása és a for-
galmi adó reformja, előadó dr.
Diczig Alajos kamarai titkár. —
2. A szombat esti záróra meghosz-
szabítása, tekintettel a nyílt áru-
siási üzletekre. A tárgy fontossá-
gára való tekintettel minden ke-
reskedő saját érdekében jelenjen
meg.

Mennykőcsapások. Zord
idők járnak mostanában. A
természet is megvan vadulva,
vagy elkeseredve, nem lehet
tudni. A hírek közt olvassuk,
hogy Vasmegyében 21 tehenet
sújtott agyon a villám egy-
szerre. A multkoriban Héjjas
Ivának 90 birkáját simította
meg az istennyila, amellyel ő
fenyegetődzött ezeltől 1—2 év-
vel. Eddig legalább ha valaha-
vá leütött a sietergős mennykő,
egy valakit, vagy valamit
ütött föbe és ezzel megelőge-
dett. De úgy látszik most már
a mennykővek sem olyan kis
igényűek, mint eddig. Ők is
többtelmelést akarnak, már az
ő szempontjukból. Vagy talán
felemelték odafejt az áramdí-
jakat s nem akarják, hogy a
drága energia pocsékolódjon.
Ha már mindenáron le kell üt-
ni, legalább legyen valami lát-
szatja. Sajnos, hogy a felesle-
ges tulbuzgóság ellen nem til-
tathatunk, azonban még is
bátorkodunk mi is annyit meg-
jegyezni, hogy az ilyen csap-
kodásokra akadnának a földön
meltöbb egyének is, mint a
szegény tehenek és birkák.

— A görögkatholikus tanítók or-
szágos egyesületének közgyűlése.
A görögkatholikus tanítók orszá-
gos egyesülete július hó 15-én
Hajdudorogon évi rendes közgyü-
lést tart. A közgyűlés tárgysoro-
zata: 1. Elnöki megnyitó, mondja
Papp János elnök. 2. Az internáus
hovatályozásának megállapítása,
előadja Reskó János. 3. Paedago-
giai értekezés vonatkozással az új
tantervre, előadja Juhász János.
4. Tankönyveinkről, előadó Petró
János. 5. Indítványok, melyeket a
gyűlés előtt legkésőbb egy nap-
pal az elnökséghez írásban be kell
jelenteni. A gyűlést megelőzőleg
15-én délelőtt 9 órakor Hajdudorog
város képviselőtestülete a tanító-
ság jelenlétében diszközgyűlést tart
Este 8 órakor a vendégek tisztele-
tére hangverseny. Utánna ismer-
kedés-est (társas vacsora) a No-
vellában. 15-én reggel 8 órakor ün-
nepélyes szentmise. Míse után a
képviseletestületi diszközgyűlés,
ezt követi a tanítói gyűlés a vá-
rosháza tanácstermében, melynek
végeztével közebe a Novellában.
15-én délután kirándulás a Szent
István fürdőbe.

— Baross gyűlés. A Baross Szö-
vetség f. hó 5-én vasárnap d. e. 11
órákor a Kereskedő Társulat dísz-
termében érdekközvetítési gyűlést
tart, melyen megvitatják a leg-
újabb adó, valuta, vám és egyéb
közgazdasági kérdéseket. Előadást
fog tartani dr. Diczig Alajos, a
Baross Szövetség levelező tagja és
Farkas Elek igazgató Budapest-
ről, ahonnan számosan utaznak le
a gyűlésre, melyre felhívják min-
den iparos és kereskedő figyelmét.

— Iskoláztatni kell a gyermeke-
ket. A debreceni tanyalukók közül
még mindig igen sokan nem járat-
ják iskolába gyermekeiket, hanem
házimunkára és pásztorkodásra
használják fel őket. Ennek a követ-
kezménye, hogy földművesek közt
oly sok az analfabéta, mint csak
kevés országban. A kötelező isko-
láztatás elmulasztása miatt Váradí
Sándor kihágási bíró egész sereg
szülő ellen indította meg az eljár-
ást. El sem hinné az ember, hogy
ebben az egyetemi városban mily-
en nagy a sötétség és kimaradott
ság a külsőségeken különösen. Sza-
bó Mihály kispapja nyitotta meg a
sort a kihágási ügyek tárgyalásán
és 200 ezer korona pénzbírságot ka-
pott, miután megfogadta, hogy a
mulasztást pótozni fogja. Remél-
jük, hogy a jövőben megjön a jó-
zan eszük az embereknek s belát-
ják, hogy gyermekeiknek használ-
nak, ha iskolába küldik őket. A
magyarságnak elsőrendű érdeke,
hogy fiait minél tökéletesebb er-
kölesi és szellemi oktatásban része-
sítse

— Eltévészette a házszámot. Az
éjszaka nagy riadalmat keletett a
Kalvin téren egy részeg fiatalem-
ber garázdálkodása. Az egyik ház-
ba minden áron be karat hatolni.
— Meg kell etetni a lovat. — ma-
gyarázta.

Hiába mondták neki, hogy ott
nincs ló, csak követelte a bebocsá-
tást, végül is a ház két ablakát be-
verte és tovább is dülöngött volna,
ha a rendőr elő nem állította. A sa-
ját érdekében őrizetbe vették. Reg-
gelre kijózanodott, de nem emléke-
zett semmire, annyira részeg volt.
Holló Sándornak hívják, 24 éves
kocsis. Nyilván eltévészette gőzös
fejével a házszámot. A rendőrbíró
elő kerül.

— Tilos legeltetésen érték. Már
több ízben rámutattunk a gazdák
panaszai alapján a legelőkon elkö-
vetett visszaélésekre. Nem váltá-
nak legelőcédúit, hanem éjnek ide-
jén „becsapják“ a jószágot a többi
közé. Ezzel nemcsak a várost káro-
sítják meg, hanem azokat a jószág-
tartókat is, akik becsületesen meg-
fizették a legelőbért. Váradí Sán-
dor kihágási bíró egész sereg ilyen
„igyenlegeltető“ ellen indította
meg a tavaszi kihágás óta a kihá-
gási eljárást és az alaposan kirótt
bírság kijózanító hatása az utóbbi
időben már jelentkezett is: meg-
esapant a tilosban legeltetők szá-
ma, sőt utóbb heteken át sem tör-
tént tettenérés. De azért a napok-
ban megint megkísérelte az ingyen
legeltetést Csarnai Sándor tégla-
vetőbéli lakos és kicsapta jószágát
a legelőre a többi közé, azonban
rajtavesztett és 250,000 koronába
került a kisérltetés

NAPONTA FRISS

Ihrázi teavaj és csemegesajtok

kizárólagos egyedárusítás

Csanak József Kereskedelmi Részvénytársaság

fűszer- és csemege kereskedésében.

TELEFON 70. DEBRECZEN. FIACZ-UTCA 51. SZÁM.

(Egy üggyi vers)

Ó, mily szerencsések vagyunk mi
S az állatok is állatában,
Mert az eső csak egyszerű víz,
Mint tunktuk a fizikában,
És azért vagyunk szerencsések,
Mert az eső lehetne más is,
Például vas, céd vagy ólom,
Vagy esetleg autógáz is!
Mert milyen bús-somorú volna,
Ha az eső — mondjuk — vas volna,
S a Hortobágyon a birkákra
Eső helyett ilyen vas volna.
(Epen ötvenkét milliméter.)
(A B e c e)

Színház

A színházi iroda jelentése:

Ma szombat és holnap vasárnap este Salamon Béla és cabaret-társulata vendégszínháza a Csokonai-színházban.

Az idény legnagyobb szenzációja és sikere kétségkívül a Salamon Béla és társulata szombat és vasárnapi vendégszereplése lesz a Csokonai-színházban. Budapest déldelgetett kedvence Salamon Béla mellett Bercezy Magda, Keglevich Mariette, Mester Ilona, Jármay Csilla, a nagyszerű Szenes Ernő és Herczeg Jenő egyenként is attrakciót képeznek a cabaret műfaj terén. A műsor pedig az év legnagyobb slágerboházataiból és vígjátékaiból van összeválogatva, úgy hogy a közönség egy pillanattal sem jön ki a hangulat és kacagásból. — Liptai Imre, Szenes Béla, Nagy Endre, Vadnai László, stb. szerzők nevei pedig garantálják a műsor tartalmas, nívós voltát. Jegyeket ajánlatos előre megvásárolni. **Pénztári órák a Salamon estére** délelőtt 10—1-ig, délután 5—7-ig.

Mozgó színházak műsora.

VIGSZINHAZ: Lilián Haid főszereplésével: „Szeretlek”, regény a szerelemről 7 felvonásban. Kíséret: „Fridolin autóspezialista”, burleszk.

URANIA: Két sláger egy előadásban. — „Az eldobott asszony”, amerikai regény 8 felvonásban és „Az örök háromszög” (Az orvos dilemája) dráma 7 felvonásban.

METEORBAN: Vasárnap a „Csata”, világhírű japán művész főszereplésével. Előadások 9 órától.

TUZSDE

Terménytűzsde

A mai terménytűzsden az irányzat lanya volt. A buza és a zab 5000 koronával, árpa pedig 10,000 koronával olcsóbbodott. Uj buzában igen élénk forgalom fejlődött ki, azonkívül zabban és tengeriben volt némi üzlet.

Hivatalos árak: Baza 76-os tiszavidéki 475—480, egyéb 473—477, 77 kilós tiszavidéki 480—485, egyéb 478—483, 78 kilós tiszavidéki 485—490, egyéb 482—488, rozs 405—410, tak. árpa 280—290, köles 300—310, zab 475—480, tengeri 280—285, korpa 255—260.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 193, eladatlan 123. Árak: zsirterés elsőrendű 18—19, fiatal kórnnyú 16—19, közép 20—21, nehéz 21—22, vidékre élve elszállítottak 5. Zártvásári maradvány 41, eladatlan 36. Az irányza a nyitvásáron lanya volt.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a deviza árfolyamokról.

Darab	1924	1925
Dollár	7086 K	71390 K
Angol font	25300 K	347000 K
Hollandi font	28115 K	28385 K
Francia frank	325 K	330 K
Svájc frank	13785 K	13885 K
Léva	504 K	512 K
Cseh korona	214 K	2120 K
Lira	583 K	2602 K
Lel.	23 K	25 K
Dinár	1215 K	1237 K
100 n. márká	167.5 K	169.5 K
Lenyel márká	1460	13610
Osztrák korona	995	10075 K

A második nap sulydobó a debreceni Stolp Egon DGASE biztos zsákmánya. Mult vasárnap 12 m. 18 cm-et dobott. A diszkoszvetés nyílt de Stolp itt is veszélyes ellenfél. A magasugrás, 100 méteres síkfutás teljesen nyílt. 400 méteren Körössy és Tary vivnak erős küzdelmet, az utóbbi valószínű győzelmevel. 1500 méteren speciálisan erre a távra trenirozott Villányi Szeged, aligha verhető meg. A távolugrás és a 119 m-es gátfutás a két napos miting legnagyobb száma.

A vidék nagyszerű előretörése és fejlődése ezek szerint az eredményekben is meg fog mutatkozni.

Sport hírek

A kerület tanácsa tegnap este foglalkozott az északi kerület átirásával Délnémetország válogatott csapatának Debrecenben való szereplése ügyében. A délnémetek 600 dollárt, kb. 42 millió, kérnek 2 meccsért s gy a kerület nem megy bele a mérkőzés megrendezésébe. ezt az egyesületnek megengedi. — Ha az egyesüetek a megrendezést vállalják, úgy július 19-én megtartva a szenzációs meccs.

A három város nyolcas regatta versenyt holnap rendez meg Budapesen. Budapeset a Pannonia, Bécsét a Dunau Hort és Berint a Borussia képviseli. A három nyolcas kb. egyenrangú erőt képvisel, s így a három város közötti hegemonia a győzelemért hataimas küzdelmet fog hozni.

A Kehring—Morporjő pár a Lakozte—Borotra pártól Winbledonban vereséggel szenvedett.

Hivatalos közlemények

Valamennyi bírónak a tanács kötelességévé tette a mérkőzés megkezdése előtt meggyőződést szerezni arról, hogy van-e jelen pályatorvos, ennek hiányában mentő, de legalább is felszerelt mentőszekrény s az eredményt bírói jelentésében megemlíteni. — A rendező egyesülettől úgy a bírói, mint a határbírói díjakat tartozik felvenni s amennyiben a határbírói tisztséget nem szövetségi bíró látta el, úgy az összeget a bírák pénztárába beszolgáltatja, ellenesetben pedig a nyugtákat. A kerületben csakis az alosztálytól vett úrlap használható. Vidéken bíráskodók tartoznak költségelszámolásuk 2 másodpéldányát a kerülethez megküldeni. — Az alosztály bírói tartoznak f. év végéig a mentőtanfolyamon résztvenni s ennek sikeres elvégzéséről szóló bizonyítványt egy másolattal benyújtani.

Figyelmeztetem a bírókat, hogy jelentéseiket a f. hó 24-én megtartott tanácsi határozat értelmében csakis az alosztálytól beszerzett szabályszerű nyomtatványon a mérkőző csapatok meccslapjait mellékelve a mérkőzést követő 48 órán belül nyújtsák be, mert ennek elmulasztása, valamint a hiányos és hanyag kitöltés fegyelmi vétséget képez. Különös gond fordítandó arra, hogy az egyes szabálysértéseknél a tényállás teljes és hű ismertetését írják meg, nem pedig a minősítést.

Felhívás. A MFT keletmagyarországi alosztálya megfelelő számú jelentkezések esetén bírói tanfolyamot nyit. A tanfolyam elméleti része 6 hétig hetenként 2 estén át tart. Gyakorlati része 2—3 hetet vesz igénybe, mely után a vizsgálatot megtartjuk. A tanfolyamra jelentkezők tartoznak ebbeli számdékván Pauló István pénztárnoknál bejelenteni s ugyanott a felvételi lapot kitölteni.

Tamássy László ifjúsági kapitányt a MFT I. fokú bíróvá léptette elő.

Arztalosmunkák

szakszerű készítése Szabó János építőárztalos mesternél, Szent-Anna-u. 25.

Zsebtolvajás a kijáratnál. A derecskei vonattal jött Debrecenbe Masok Hugó utazó, szegedi lpa-utca 7. szám alatti lakos. A II. osztályú jegyet a tárcájából vette ki és a vasúti állomás kijáratánál átadta a portásnak. A tárcát visszatette kabátja külső hátsó zsebébe mire azonban az állomásból kijutott a Petőfi-térre, már eltűnt 2.150,000 korona tartalmával és a menekültügyi hivatal által kiállított arcképes igazolványával együtt. A lopás a kijáratnál történt, ahol nagy tolongás volt. Lehet, hogy a szemtelen zsebtolvaj a kijáratnál észrevelte, hogy teszi a tárcát, mikor a jegyet kivette és falazóival mesterességes tolongást — tolvajnyelven „bumlirumlik” — rendezte, miközben a zsebtolvaj mesterfogással kiemelte a tárcát. Börtöl üthetik a nyomát.

Sport

Észak-Kelet válogatottjainak újabb találkozása

Nagyszerű programot bonyolítanak le holnap délután a DKASE Ügetőtéri pályáján. Három mérkőzés kerül eldöntésre. Északmagyarország válogatott 11-e újból találkozik a legjobb kelet együtessel. A mérkőzés reváns jelleggel bír és különösen Kelet ambicionálja a győzelmet, hogy sok balszerencséjéért rehabilitálja magát. A két kerület közötti találkozásokon Kelet még nem tudta legyőzni ellenfelét. A csapatok így állanak fel.

Észak: Kozusnyik—Posteiner, Schieffmann—Chovojka, Pataky Kripkó—Baán, Szabó, Pimpi, Múhoray, Gyuricskó.

Kelet: Károlyi—Szolárszky II, Fried II.—Baik, Ökrös, Megyeri—Kántor, Vampetics, Guttman, Deák, Polonetzky II.

A csapatok körülbelül egyenrangúak. Érdekes Észak új csatársora. A kelet válogatottát elég sikerültnek tartjuk. A halvesor erősebb, mint a multkori, a csatársor pedig egységesebb. Ha a védelem jól állja meg a helyét—Kelet győzelmét várjuk.

Az ifjúsági atlétikai bajnokságok

Magyarország 1925. évi ifj. atlétikai bajnokságait ma és holnap rendezi meg a MASZ, az előjelek szerint a vidék teljesen egyenrangú ellenfele lesz Budapesnek. Így mindjárt a 200 méteres síkfutásban — amellyel a mai első nap indul — a hódmezővásárhelyi Paku és a békéscsabai Visky aligha talál legyőzőre. 800 méteren meg éppen biztos Körössy (Miskolc) győzelme 3000 méteren kerületünk ifj. bajnoka Piros (SzMOVE) Villányival (Szeged) és Weierrel MTK kiűl meg az elsősgéret. Piros a mult vasárnap ker. ifj. rekordot javított 9 p 55.7 mp alatt. A gerelyvetés és a rudugrás valamivel nyitabb Budapest és a vidék között.

Eljegyzés. Nagy Bözske urcányt eljegyezte Krausz László. (Minden külön értesítés helyett.)

Babiczky Béla eltávozik Debrecenből. Néhány évvel ezelőtt, mint orvosanhallgató került Debrecenbe Babiczky Béla fiatal feleségével és kis fiával. Tanulmányai közben azonban szívesen fogadta a Muzsák látogatását s halk lírájú finom versei részben a fővárosi, nagyobb részben pedig a helybeli lapokban, — köztük a Tiszántúli Hírlapban — jelentek meg. Az irodalmat kedvelő közönség szívesen fogadta színes írásait és verseit, míg két évvel ezelőtt az Uri Kaszinó Kazinczy-pályázatán két versével pályadíjat nyert. Válogatott versei 1923-ban a „Viharban” c. debreceni fiatal költők antológiájában jelentek meg s általában jelentős sikert arattak. Babiczky Béla tavaly doktorált a debreceni egyetemen, majd aztán egyetemi fogalmazó lett. Most azonban családjával együtt végleg bűsüt mond Debrecennek. A népjóléti miniszter ugyanis Babiczky Bélát a budapesti kerületi munkásbiztosító pénztár hatáskörébe tartozó Dunabogdányba — munkáspénztári rendelő orvosnak nevezte ki s a fiatal doktor már hétfőn elutazik Debrecenből, hogy új állomáshelyét elfoglalja. Babiczky távozását ismerősei és a debreceni fiatal írókollégák igen sajnálják, mert vele egy jó barátot és egy tehetséges írókollégát veszítettek el.

Jelezni kell, hogy gyenge a tej. A debreceni tej piacon az állandó razziáknak üdvös hatása már mutatkozni kezd: nem mernek felvizezt tejet a piacra hozni, ellenben a lefőlézésről nem tudták leszoktatni a tejárusítókat. Scharf Kálmán egyeki és Lukács Boriska hajdúsámsóni tejkereskedők ellen is kihágási eljárás indult. A vegyvizsgálat megállapította ugyan, hogy tiszta tejet árultak, azonban oly gyenge minőségűt, hogy a kor mányrendelet értelmében kötelességek lettek volna külön jelzéssel ellátni, hogy — gyenge tej! Nagyon helyes ez az intézkedés, mert a tejavásárlásra szoruló közönségnek akít helyzete a piacra szorít, tudnia kell, hogy jó minőségű tejet vásárol-e vagy gyenge tejet — esetleg az elsőrendű tej áráért. — A jelzést pusztá elmulasztása is kihágást képez és a kihágási bíró irgalmatlanul ráhuzza a bírságot a kihágást elkövetőre — hivatalból és közérdekből.

A debreceni bélyeggyűjtők közgyűlése. A helybeli bélyeggyűjtők folyó hó 5-én délelőtt 11 órakor tartják alakuló közgyűlésüket Piac-utca 25. szám 1. emelet (Gazdák Biztosító Szövetkezete) melyre minden érdeklődőt szívesen lát az előkészítő bizottság.

Meghalt a marólugot ivott kislány. A mult hónap elején megírtuk, hogy Horváth Ferenc halápi földműves 3 éves leánya marólugot ivott a fanyán. Horváth Rózsikát behozták a gyermekklinikára, ahol ma 5 heti szenvedés után meghalt. A szülők ellen gondatlanságból okozott emberölésért indítják meg az eljárást.

Jakab Gyula vizsgálati fogságban. A Pásti-útcán fényes nappal történt merénylet tetését, Jakab Gyula lómészárosát ma dében az államrendőrség átadta az ügyészségnek. Jakab Gyulát előzetes letartóztatásba helyezték az ügyészség fogságában. A vizsgálóbíró kihallgatása után fog csak dönteni, hogy szabadlábra helyezi-e, vagy pedig vizsgálati fogságot rendel el ellene.

Oktatótanfolyam felállítás.
Hasonló cím alatti közlésünkben múlt hó 27-én az októatótanfolyam tartamára vonatkozólag téves közlés-tétett, amennyiben a tanfolyam július 20-án kezdődik s aug. 2-án végződik, míg a cikkben június 20. kezdet volt feltüntetve. Tévedések elkerülése végett mult-kori cikkünket helyesen teljartmurtartalmulag közöljük. Újólaj felhívja a Debrecen város törvényhatósági testnevelési bizottsága az érdeklődőket, hogy 1925 július hó 20-ától augusztus 2-ig egy oktatási tanfolyamot állít fel. Ez uton szóltja fel a sport embereket, volt tartalékos vagy nyugállományu tiszteteket, hogy a tanfolyamra jelentkezzenek. A tanfolyam sikeres elvégzése után utólagosan napi 60 ezer korona tiszteletdíjban részesülnek a hallgatók. Foglalkozási idő délelőtt 7-11-ig, délután 2-6-ig. Tanfolyam hallgatóinak kötelezni kell magukat, hogy a testnevelési bizottság meghatározott díjazása és feltételei mellett az év hat hónapján keresztül, legalább heti egy délután 3 éven keresztül mint testnevelési oktatók működni fognak. Jelenleg tiszteletdíj 2 órai foglalkozásért 45.000 korona. Jelentkezést fogad a testnevelési felügyelőség hétköznapokon délelőtt 9-től 10 óráig.

x **A valódi Timár nyalóka** bonbonról beszél ma egész Budapest, meri ez a kiválóan ízletes és zamatos bonbon különlegesség örömtel képezi úgy felnőtteknek, mint kisgyerekeknek.

Vigyazz, gondolkozz!
Végre nem keresztretjvény! Mezejtése egy helybeli gyár üzemét jelenti: *á, asz, bár, cza, czi, csó, és, gyár, *jan, kál, ke, la, la, los, mán, mel, ru, si, ta, te, uc, vál, zé, 3.* Megfejtési határidő július 5-től 12-ig. A megfejtők között következő ajándékokat sorsolunk ki: 1 üveg kölni víz, 1 darab pipere szappan, 1 doboz legfinomabb puder, 1 tábla nagy szerencsi csokoládé, 1 tábla nagy tejcsokoládé, 1 doboz stambul cigareta, 10 drb szivar, egy negyed kg. praline 2 drb. mozi jegy bármelyik előadásra, 10 darab nyalóka. Megfejtések a lap kiadóhivatalába küldendők be „Szórejtvény” jelleg alatt.

Tűzőgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, Sípokvits, Sziv-u. 14-15. Telefon 653.

x **Fehér és szines film kalapok** 130,000 koronáért kaphatók Kalapüzemben Piac 9. Tisztviselők hozzátartozóinak kedvező fizetési feltételek.

NYILT-TER.*

Bőrfregoli Tegdes szabónál, heti és havi részletfizetés mellett. Péterfia-utca 42.

Figyelem. Figyelem.
Uradalmi jóminőségű

Kadarka bor
literenként 10,000 K.
SINKA JÁNOS Kécsu-u. 90 számú vendéglőjében.

SÉLLEI JÓZSEF úri szalonál
Egy öltöny facon 550.000 K
Elsőrendű munka, izléses kivitelben, heti vagy havi részletre.
Péterfia és Thali Kálmán-u. sarok,

x **Iskola könyveit** legjobban értékesítheti és a jövő évit beszerezheti Antalfy József könyvkereskedésében Szt. Anna és Varga-utca sarok.

Fagyalt készítés

tökéle es elsajátítását háziilag 2 óra alatt megtanítja bárkinek lakásán, ugyszintán szakszerűen különböző sütemények és toraák készítésére, valamint eljegyzések és esküvők kalmával házhoz megyek vidékre is.

SEBOK, cukrászmester
Cím megtudható :
Szent Anna-u. 46. TELEFON 10-79.

Fest LENGYEL Tisztít

mindennemű férfi és női ruhát szépen és legolcsóbban
CSAPÓ-UTCA 28. és 95.

LATVANYOSSAGI PERZSA ES EGYEB

keleti szőnyegek

állandó kiállítása és eladása, javítása és tisztítása, mely ellen való megóvást művésziesen és szakszerűen eszközöl:

IZSAK ZSIGMOND
LERAKATA. SIMONFFY-UTCA 7. SZÁM
voti Zander-féle gyógyintézet helyiségében.

Telefon: 10-17

Telefon: 10-17

LEGISZEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB

FÉRFIRUHA SZÖVETEK

FELDOLGALÁS (Piac-utca 67. szám) SZERZHEZHEK BE

Fürdőzők, strandolók figyelmébe!

Fájdalom nélküli egyenletes lebarnuláshoz feltétlenül „NÉGER” napkúrához való olajat használjon
(Használati utasítás minden üvegehez mellékelve van)

utazó bőröndök, táskák, — redikülök, neszeszerek nagy választékban, olcsó árért. Az összes francia és angol parfümök, puderek, kölnivizek és egyéb francia pipere cikkek legolcsóbban beszerezhetők a

Korzó droguerijában, Piac-u. 42.

Ruhafestésben

vegytisztításban és mosásban

utólérhetően

Értékesebb ruhákat felölősséggel vállal

BIRÓ Apány-Bika mexi bejárati

szénsavval telített

Eva vizet igyunk

üdit — frissit

Megrendelhető.

Márkus Jenő Natvan-u. 22. Telefon 17.

Az eredeti Timár nyalókat

Vándor cukorkagyár

Budapest VII. Huszár-utca 6. sz.

gyártja. — Ize és minősége páratlan és kitűnő.

Óvakodjunk az utánzatoktól!

Legszebb ebédlok, — hálók, uriszobák, bőr, goblen garniturdék szállított árban kaphatók

SZANTONAL, SZINHÁZI-ÁTJÁRÓ

Boros hordók lapos és káposztás kádak u-i és használt minden nagyságban állandóan kapható. Javítást gyorsan és olcsón készítenek. Bőrö Györfly gyárbar Nap-utca 4. — Telefon 12-89.

SPECIAL HAJFESTŐ ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ

Ramlinger hölgyfodrász

Varga-utca 1. (Iparbank.)
Illatszerek nagy választékban

Prima

Porosz kőszén

darabos kőszén, porosz kovács

szén, száraz tűzifa, fedéllemez,

nagy választékban legolcsóbban beszerezhető

Bartha fetelep,

spotály-utca 3-b. Telefon 735.

Elmulik a tavasz, közeleg a nyár.

Ugy szép a férfi, ha jó ruhában jár. Ez pedig csak úgy lehet, ha

Végthető!

vess egy elegáns öltözéket alkalmi ruhakölcsönző intézet, Vár-u. 2

TANCZER G. GYORGY

műhegedő és vonós hangszerkészítő. Batthyány ucca 13. szám.

Elvállalja tennisirakettek szakszerű hurozdsát és javítását

Debreczenszky István

kárpitos — Halköz 8. szám

Kész hencserek, diványok, matracok, garnitúrák raktáron

Javítások al elvállalok

Makulatura

papir

kapható

lapunk nyomdájában

volt Bika mozgósínház helyiségében, József kir. herc.-u. 1.

Festéket

Festőanyagok, branzóint, terpentint, trinitst, zománciakkot és minden színű porfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat

STERN

testéküzletben Piac ucca 10.

Értékével szemben.

Házak, földek és szőlők

adásvételének és bérletének közvetítését; Hajdu-, Bihar-, Békés, Szolnok-, Szabolcs megyékben vállalja

Czeley Gyula

irodája

Egymalom ucca 8. — Telefon 2-09

Telefonszám:

szerkesztőség 7-89.
kiadóhivatal 7-88.

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felel a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedüs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szög 800 korona — Vastagbűvel szedett apróhirdetés. levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Férfi box 200.000, női fél 180.000
Fejelés férfi 100.000 női 90.000, talpalás 25—30.000, Fábrián, Rakovszky-utca 38.

Márcauzmozaik, cementlapok, betonárak, sárkövek minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Működgyárnál. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-93.

Tüzifa vagonként és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tüzifabehozatalnál. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-93.

Jóminőségű téglák és cserép Tóth és Sebestyén építésszek téglagyárából kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József Zöldfa-u. 8. sz. Tej, uradalmi fölözeten, hónapszámra kapható Fűvészkert-u. 8. F324

Fajborok leszállított áron liter és hordótételben, Arany János-u. 30 H270

Fehér és színes filekalapok olcsón szerezhetők be. Matta Anna, Csemete-u. 10. 604

Fajbaromfiak és tojásai, fajgallambok, ezüstnyulak olcsón kaphatók: Liba-kert, Szegfű-utca 12.

Filekalapok 110.000 koronáért — Jungreis kalapszalgon, Arany János-utca 37. F3

Fris tej állandó szállításra, naponta házhoz küldve megrendelhető. Zöldfa-utca 14/a. vagy Károly Ferenc József-ut 18. F8

Fűrdőbérlet. Büdösmező közszéke, tűz által megromlott területen fekvő, vasúti állomás tözsomszédságában levő, gyógyvízzel rendelkező fűrdő bérletre felépítésre kiadó. Felvilágosítást ad a református lelkész hivatal.

Rikkancsok

magas fizetéssel

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában

Csépléshez kölesönzsák kapható, mindenféle áruk olcsón beszerezhetők. Hitelszövetkezet. Csapó-u. 28. H17

Tagjaink figyelmébe ajánljuk most bevezetett gyapjú posztó szöveteket, részletben is fizethető. Hitelszövetkezet, Csapó-u. 28. H18

Bor 1 liter 12 ezer K. Csilli Mihálynál Rákóczi-u. 12. 63

Olcsó ebéd, leves, főzelék pesenyével, egy kenyér 13000 korona. Vár-u. 2. Étkezde. F13

Zongorán gyakorolni, esetleg oktatással igen olcsón elvállalok. Cim a kiadóban. 70.

Gyermekek szoptatása vállalok. Kiss Károlyné H. Szoboszló, Atilla út 78. F10

Középiskolai tanulókat külföldi kassák, teljes ellátással felveszek — vagy másokat. Értekezni lakatosmunkhelyben. Szent Anna u. 12. 59

LAKÁS, ÜZLET

Butorozott udvari kis szoba, különbejárattal kiadó. Miklós-u. 26. — **Két tanuló** a jövő tanévre teljes ellátásra elfogad izr. uri család. Cim Kálvintér 15.

Butorozott szoba szolid nő vagy férfi részére kiadó. Előnyös feltétel. Bővebbet Hatvan-u. 36. kereszt épület.

Főtéren utcai butorozott szoba előszoba használattal kiadó. Értekezni dr. Levelesnél, Püspöki palota. 39

Különbejárattal butorozott szoba kiadó. Hatvan-u. 70. F357

Elcserelem szoba, konyhát hasonlival vagy nagyobb Péterfia, Mester-utcai részen. Vigkedvű 20.

Különbejárattal egyszobás lakást keresek, butoroztatlan, esetleg butorral. Cim a kiadóban. H15

Háromszobás lakást adok a város közepén egy évi bérösszeg befizetése ellenében. Értekezhetni Sestakert, Poroszlay-út 38. H12

Csillag-u. 79. szám alatt modern villanyvilágítással ellátott egy szoba, konyha, előszoba, spájz, fűskamrából álló lakás azonnal átadó. Az udvarban vízvezeték, jövizű kút, angol klotzet van. 56

Deák Ferenc-u. 22. — Két szoba, konyhás lakás átadó. F12

Kiadó üzlethelyiség azonnal átvehető Csapó-u. 99. alatt. 35

Átadó 2 szoba, előszoba, konyha, Bethlen-u. 21. 54

Forgalmas fűszer és csemegéüzlet kiadó. Cim a kiadóban. 64

Belvárosban lépcsőházi egy szobás butorozatlan főbérleti lakásmat elcserelem különbejárattal. Cim a kiadóban. H14

Lakás négy szobával központban átadó. Cim a kiadóban. H13

Kiadó két szoba, konyha, veranda mellékhelyiségekkel álló modern lakás azonnal. Cim Debr. Füg Újságnál. H19

ÁLLÁST KAP

Géplakatos tanuló fizetéssel felvétetnek Ehrenreich Sámuel, — Arany János-u. 37. 91

Nyomdásztanuló és könyvkötőtanuló két középiskolát végzett és 14-ik életévét betöltött fiú fizetéssel felvétetik Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. műintézetében. F16

Orvos özvegye izr. iskolai tanuló teljes ellátásra elfogad, Széchenyi-u. 27. F18

Gépszak, csépléshez azonnali felvétetik. Erzsébet-u. 20. H19

Fodrászegédet kisegítőnek felvesz Kárpóli, Eötvös-u. 64. 49

Debreczenben, a főutca legforgalmasabb helyén bevezett üzletet úri vagy női divatikkal bővíteni szándékozom. Keresek e szakmában teljes jártassággal bíró egyént, megfelelő tőkével társnak. Teljes című levélbeni ajánlatokat a Független kiadóhivatal továbbítja. „Üzlet” jelíggel. F15

Jó családból való atnálóknak felvétetik Belgrádi rófos, rövidaru üzletbe. Csapó-u. 101. 51

szent ANNA-U. 3. SZAM ALATT

Textil áru gyári lerakatunkban

akik jó és olcsó ruhaszöveteket akarnak vásárolni kedvező fizetési feltételek mellett, ott szükségletüket beszerezhetik.

Vezetője: BIRO SÁNDOR.

ELADAS

Ezüst evőeszköz, 12 személyes — alig használt eladó. Kossuth u. 29. peresztépilet balra. H11

Eladó 4 mahagóni és aranyrámás nagy kép, asztal, 2 szék. Szent Anna-u. 13. üzlet. 65

Wertheim-szekrény, kisméretű eladó, Homok-u. 124. Feketéné. F20

Eladó hintók és könnyű futókosik, Oláh, Rákóczi-utca 11. F21

Eladó Mórítz-u. 16. számú ház 4 szoba, konyha, istálló és egyéb mellékhelyiségekkel azonnal elfoglalható. Értekezni délután. 66

Egy világos matt szekrény és — egyéb butorok eladók. Jókai-utca 44. F14

Jó fejős fajkecske eladó, Ujkert, Lehel-u. 12. 71

Szemes tengeri kis mennyiségben is olcsón kapható. Hitelszövetkezet, Csapó-u. 28. H19

Szabadkézből eladó a Buday Ezsaiás utca 18-b. számú ház, nagy telekkel. Értekezni lehet a tulajdonossal (Buday Ezsaiás utca 12) és dr. Antai Géza ügyvéddel, (Piac utca 63. szám.) F338

Eladó egy darab 8 lóerős ganz villanymotor, 180 méter 16-os vezeték. Teleki-utca 32. 13

Grammofon 50 lemezzel, elsőrendű gyártmány, jutányosan eladó. Ifj. Zelinger, Kálvin-tér 4. 15

Tízennygy milliméteres használt Lankaszter floubertet keresek — azonnali megvételre. Vár-utca 10. 40

Eladó 3-ik és 4-ik osztályos polgári fiúiskolás könyvek, Meszena-utca 2. H16

Eladó Homokkert, Hungária-u. 4. számú ház, beköltözhető lakással 48

Finom ruhaszekrények, többféle butorok olcsón eladók, esetleg lakás is, Szoboszló-út 2. Beregerné nővére. 50

Építkezéshez alkalmas homok eladó, közel a városhoz. Értekezhetni Fűvészkert-u. 6. 53

Nyilas telep, Kossuth Lajos-u. 27 számú házhely, megkezdett épülettel eladó. 57

100 millióval

lehet ve ni a város legjobb helyén egy **szépíró-ház**ot. 5 szobás utca-üzlettel lakás átadó. Vételár **200 millió korona.**

Bővebb felvilágosítást nyerhet:

STEINER JOZSEF városi ingatlanirodájában, PIAC-UTCA 19. II. emelet Telefon 624.

O-búza és rozs eladó, kisebb mennyiségben is, Nyil-u. 34. 69

Eladó kisebb családi ház nagy kerttel azonnal beköltözhető. Libakert, Viola-u. 4. 62

Szmirna-szőnyegeimet 280x340 — 310x400 elcserelem kis perzsaszőnyegekkkel. Értekezhetni Kossuth-u. 9. ház mesternél. 67

Ebesi föld 3 kh. a Richter-Vecsey-féle birtok mellett eladó. Értekezhetni Kossuth-u. 9. ház mesternél. 68

VEGYES

4-ik osztályos kereskedelmi könyv eladó. Schneider Mihály, Piac 62 35

50 milliót keresek első helyre, magas kamat. Cim a kiadóban. 58

Kis fehér cica Zápoly-u. 8. alól elveszett. Megtaláló jutalomban részesül. F11

Három középiskolai tanuló részére butorozott szoba teljes ellátással a jövő tanévre. Cim Burgondia utca 11. hátul az udvarban. — özv. Holló Györgyné. 60

Kifutóleány 14 éves felvétetik a punk kiadóhivatalába. F17

Ajánlkozom azonnalra felügyelői, raktárnoki, pénztárnoki, üzembeszervezői, egyéb hasonló állásra gazdaságban, gyárüzemben, mozgásszínház, vagy más vállalatnál: 44 éves, szevezőképes, perfekt német, koránkelő ref. kiscsaládu nyugalmazott főtisztviselő. Toót M. Debrecen, Péterfia-u. 23. 76

Szerényebb szoba, konyhás lakást keresek lelépésért. Telefon 494 75

Irodának keresek 2 szobát a Piac utcán vagy közelében. Kossuth-u. 26. sz. keresztépület. 73

Utcai rekélyes butorozott szoba irodának is alkalmas kiadó. Hunyadi-u. 24. —

Zongora kiadó Péterfia-u. 54. — délelőtt 9—11-ig. 77

Göblen, netz stb. munkákra modern **képek** készítő, **körváltó** készítő
egy képekre, valamint falcákre nagy választékban
Hampel
Rákóczi-utca 8. — képekészítő üzlet

WELLS NAGY VILÁG TORTENETE

MAGYARUL

1000 szög
illusztrációval, térkép- és grafikonmelléklettel
A ma legjelentősebb írói alkotása, történelem a XX. század szemszögéből nézve a XX. század embere számára.
Világsiker. Az angol és német kiadás 4 millió példányban kelt el. A lexikon-alkotó, 640 oldalas, egész vászonkötésű könyv ára 665.000 korona
Előzetes megrendelés esetén csak 441.000 K, mely összeg május hótól kezdődőleg havi 63.000 K-ás részletekben törleszthető.

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADAS